

Lietuvoje Bus Observatorija

Plėsdamas savo veikimą mokslo srityje, Lietuvos universitetas lig šiol dar neturėjo tinkamai įrengtos žvaigždžių stebėklos-observatorijos. Tačiau dabar ši spraga manoma užpildyti.

Netoli Raudonės yra savo laiku pagarsėjusi Zamkų pilis, pastatyta prieš kelis šimtmečius. Vienas paskutiniųjų jos savininkų buvo garsusis 1831 m. sukilimo vadas gener. Gelgaudas.

Neperseniai Zamkų pilį nupirko amerikietis, didelis astronomijos mokslo mėgėjas kun. Petraitis. Budamas Amerikoje, kun. Petraitis įsigijo teleskopą, kuris savo didumu buvo antras Illinois valstijoje. Kun. Petraitis vis tikėjosi, kad jo teleskopas sudarys pagrindą Lietuvos observatorijai ir tai observatorijai pasirinko Zamkų pilį, nes ten yra didelis bokštas. Tačiau jam nelabai sekėsi. Mažai kas jo idėjai Lietuvoje pritarė. Tad jis ir teleskopą Amerikoje paliko.

Bet neseniai taip pat didelis astronomijos mokslo mėgėjas amerikietis daktaras Lapauskas susižinojo su atitinkamom įstaigom ir, gavęs pritarimo, iš Amerikos Lietuvon veža teleskopą ir pinigų su tikslu įsteigti ir užbaigti observatoriją. Tuo budu dar šiais metais Lietuva galės didžiuliu, kad turi netik universitetą, konservatoriją, akademią ir kitus mokslo židinius, bet ir žvaigždžių stebėklą-observatoriją. Tsb.

Lietuvius Įsteigė Karaliaučiaus Universitetą

Daktaras Rapagelionis gimė 1485 metais, Kaunioje. Mokėsi Vilniuje Krokuvos universitete, gavo teologijos bakulioriaus laipsnį. Vėliau nuo 1542 metų ligi 1544 m. mokėsi Vitenberge pas, anais laikais garsųjį mokslininką Melanchtoną. Gavęs daktaro laipsnį apsigyveno Karaliaučiuje.

Ten jis buvo vienas pirmųjų Karaliaučiaus universiteto steigėjų ir pirmasis universiteto teologijos profesorius. Pažymėtina, kad vokiškai profesorius nemokėjo. Paskaitas skaitė lietuviškai ir lotyniškai. Rapagelionis turėjo puikią iškalbą. Į jo paskaitas svedidavo daugybę studentų lietuvių ir vokiečių, net pats kunigaikštis Albrechtas jas lankydavo. Beprofesoriaudamas jis globojo lietuvius ir pirmasis iš visų lietuvių pradėjo lietuviškai rašyti. Jis mirė 1545 metais ir Albrechtas įsakymu buvo palaidotas šalia jo giminių kapu. Ant jo antkapio ir šiandien dar tebėra iškalta toks parašas: "Čia guli didis vyras lietuvių tautos garbė, kurs Stanislovo vadintas buvo".

Ateinančiais metais šiam garsiam vyrui sukanka lygiai 450 metų nuo jo mirties. Lietuvos universitetas žada tas sukaktuves atitinkamai paminėti, o vokiečiai nori jo kapą panaikinti, ir su žeme sulyginti. Mat, naciams nepatinka, kad jų taip žeminami lietuviai pirmieji pradėjo mokyt vokiečius. — Tsb.

Pral. Olšausko Užmušėjas Nubaustas 10 Metų Kalėti.

Lietuvos teismas Kretingoje sprendė ukininko Jono Žiliaus bylą, kurioje jis kaltinamas nužudęs buvusį pralotą Kast. Olšauską. Kaip žinoma, pernai varą Olšauskas su savo samdiniu važiuojo ratais iš Palangos namo. Privaziavęs netoli namų, jaunam miškelyje Olšauskas buvo mirtinai persautas, jis iškrito iš ratų ir ten pat ant kelio mirė.

Iš pradžių beveik nebuvo vilties nusikaltėliui surasti, bet paskui nugarsta, kad du žmonės tame miškelyje, kur buvo Olšauskas, uogavę ir matę Žilį. Žilius uogautojus net prigrasinęs tylėti. Iš pradžių Žilius buvo areštuotas, bet trūkstant įrodymų paleistas. Kaip buvo suimtas antru sykiu, ir rasta liudininkų bei kitų įrodymų, žilius buvo vėl suimtas ir pats prisipažino Olšauską nušovęs.

Žilius gyveno kaiminystėj su Olšausku ir kai Olšauskas buvo nuteistas kalėti už Ustnajauskienės nužudymą, tai žilius buvo paskirtas Olšausko dvaro globėju. Kai Olšauskas išėjo iš kalėjimo,

No. 23-čias Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 9-tą BIRŽELIO (JUNE) 1934 M. Kaina 5 Centai VOL. XVIII

ISRADĖJAS SUTIKO SUNAIKYT DIDELES PAIEGOS INDŽINĄ PO TO, KUOMET KARVELIAI IR ŠUNES BUVO UŽMUŠTI

Omaha, Neb., birželio 5.—Suv. Valstijų valdžia uždraudė mirties spindulių mašinos parodą, kurioje buvo rodoma kaip 2-jų blokų atstume galima užmušt karvelius, šunes arba ir didelės paiegos inžiną sunaikyt. Šią naujieną pasakė pirmsėdis A. G. Burns išradėjų kongresui ką tik dabar susirinkusiu. Burns sako, veikimas buvo padarytas sulig išradėjo sutikimo. Mašinos patobulinimą atliko Dr. Antonio Longoria iš Cleveland, (Ohio), kuris yra žinomas kaip žymus fizikas ir elektros inžinierius.

Mašina buvo demonstruota prie liudininkų pereitą spalio mėnesį Clevelande (Ohio), kur buvo keletas mokslininkų iš valdžios pu-

sės. Mašinos modelis panašus krutamųjų paveikslų mašinos modeliui. Pradėjus bandymus Dr. Longoria pirmiausia mirties spindulių mašiną nukreipė į kiškius, šunius ir kates. Jiems palietus gyvunus, gyvunai tuojau buvo vietoj užmušti, o jų kraujas pavirto į vandenį. Tas pats atsitiko su karveliais, kurie buvo paleisti skrist, ir kaip tik mirties spinduliai juos pasiekė, jie tuojau susivingiavę nupuolė ant žemės, ir kuomet buvo pakelti nuo žemės jau paukščiai buvo negyvi.

Kadangi maišna yra baisiai pavojinga mirties atžvilgiu, todėl kaip mašinos ištobulintojas Dr. Longoria, taip ir valdžios atstovai sutiko mašiną užantspauduot.

Vokiečių Balionas vos Nežuvo Lietuovje

Gegužės 13 d. apie 16 valandą Lietuvoje, ties Jurbarku, žmonės pastebėjo apie dviejų kilometrų aukštumoje lekiantį kažkokį balioną. Lietuvos karo aviacijos vadovybė tuojau davė parėdymą savo lakunams, kad jie tuojau išstūti, kas ten per balionas skraido. Tačiau dėl didelių rūkų ligi baliono lėktuvas negalėjo priskristi. Vėliau, Kaune vėl buvo gautas pranešimas, kad tas pats balionas jau atsidūrė apie šeta, Kėdainių apskrityje ir audros buvo nešamas į Lietuvos rytus.

Dar vėliau paaiškėjo, kad balionas ties Kaunu bandė nusileisti, tačiau atsitrengė į žemę, išvertė tvorą, bet dėl kai kurių priežasčių, greičiausiai, vėjo pagautas vėl pakilo. Baliono į žemę atsitrengimo vietoje buvo rastas barografas, žiuronai, užrašų knyga su pažymėjimais ir instrumentais aukščiui matuoti. Iš radinių paaiškėjo, kad tas paslaptinis balionas buvo vokiečių balionas, kuris gegužės 13 d. pakilo tirti stratosferas.

Šiam balionui ir tyrinėtojams mokslininkams kelionė nepavyko, nes gegužės 14 dienos rytą jis žuvo ties Sebežu, Rusijoje, prie latvių rubežiaus. Greta baliono žuvimo vietos rasti vokiečių mokslininkų kunai. — Tsb.

mo, tai jis su žilium pradėjo pyktis ir kivirčytis. Pykosi dėl ukiškų reikalų. Jų dviejų piktnašas taip padidėjo, kad žilius apie 40 ha ukio savininkas nutarė Olšauską nužudyti. Parinkęs patogų laiką, žilius pasidarė miškely palapinę ir laukė Olšausko parvažiuojant. Kadangi juodu kaimynai, tai žilius gerai matydavo, kada pral. Olšauskas išvažiuoja ir kada parvažiuoja. Žilius mokėdamas taikliai šaudyti ir parinkęs patogią vietą taip pat, taikė, kad Olšauskas vietoje krito negyvas. Su Olšausku važiuojo jo samdinsy liko nesužeistas. Žilius Olšauską nušovė iš kariško šautuvo. Teismo ir tardymo metu žilius prisipažino kaltu ir dėl to jam buvo pritaikytos švelninančios aplinkybės. Teismas jį nubaudė 10 metų sunk. darbų kalėjimo.

Kodėl Janušauskas Neskris?

Nepaprastu smalsumu Lietuvos visuomenė perskaitė laikraščiuose žinias, kad lakunas Janušauskas atsikakė skristi per Atlanto vandenyną į Lietuvą. Visi spėlioja ir vieni kitą klausinėja, kodėl Janušauskas neskris, kas atsitiko? Juk jo ruošiamam žygiui daliniai prisidėjo ir Lietuvos visuomenė. To dar mažai. Visame krašte yra sudaryta transatlantinio skridimo komitetas, kurie gana daug dirba ir visomis išgalėmis renka pinigų ruoštam Janušausko žygiui.

rauge Lietuvos visuomenė vėl buvo nuraminta naujos žinios, kad Janušausko vietoj į Lietuvą per Atlantą sutiko skristi leitenantas Vaitkus. Lietuvos visuomenė nusistačiusi ir toliau kiek tik galėdama remti Vaitkaus skridimą, padėti finansiskai ALTASS jį organizuoti, kad tik būtų sekmingai užbaigtas garbingas didvyrių Dariaus ir Girėno žygis Lietuvai ir lietuvių tautai. — Tsb.

Birželio 12 d. Bus Teisiamas Volde-maras

Prieš kurį laiką buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas ir buvęs universiteto profesorius Augustinas Voldemaras savo laikraštyje "Tautos Balse" norėjo atspausdinti straipsnį, pavadinant "Likimo keliais". Už to straipsnio įdėjimą paminėtas laikraštis buvo sukufiskuotas. Maždaug už savaitės laiko, kalbamas A. Voldemaro straipsnis buvo išspausdintas Rytų Prūsijos hitlerininkų laikraštyje "Preussische Zeitung". Kol kas dar neaišku kuriais keliais tas straipsnis, uždraustas Lietuvoje, galėjo patekti net į hitlerininkų laikraštį. "Likimo keliuose" A. Voldemaras kritikavo Lietuvoje išleista tautai ir valstybei saugoti įstatymą, visur atvirai sakydamas, kad tas įstatymas taikomas tik vokiečiams, gyvenantiems Klaipėdos krašte. Kitose savo straipsniuose A. Voldemaras aštriai puolė kalbamąjį įstatymą, lyg norėdamas tuo pačiu ir įžeidinėti Lietuvos valstybę. Kai "Likimo keliai" buvo į-

dėti hitlerininkų laikraštyje ir jų tekstas visiškai supuolė su tuo tekstu, kuris Lietuvoje buvo uždraustas spausdinti ir viešai skleisti, tai tuo susidomėjo Lietuvos teisingumo organai. Jie išskėlė A. Voldemarui ir buvusiam "Tautos Balso" redaktoriui J. Karučiu baudžiamąją bylą, kurią Lietuvos teismas spres birželio 12 dieną. Ši byla Lietuvos visuomenę labai domina.

Šiurpi Šeimos Tragedija Lietuvoje

Biržų apskrity Skiltuvų kaime pasiturintis ukininkas Kazimieras Vadapalas norėjo išžudyti visą savo šeimą ir po to, pats nusižudyti. Gegužės mėn. 10 dieną rytą, kaip paprastai žmonės ruošiasi važiuoti į bažnyčią, nes tą dieną buvo sekmadienis. Vadapalas visai savo šeimynai lepė gražiai apsirengti. Pats irgi apsirengė išveginiais rubais, išsivežė į kiemą ratus ir įėjęs trobon užsiraikino duris iš vidaus kambario, kuriame buvo jo žmona, trys sunus ir tarnaitė. Mažiausias sunus buvo dar lopšyje, antras apie 2½ metų ir vyriausias apie 3½ metų amžiaus. Tada žmogžudys lepė žmonai klauptis prieš jį sakydamas, kad jai jau pakanka gyventi ir tuojau paleido vieną švį iš revolverio žmonai į kaktą. Šovinyne nepramušęs kaktos kaulo rekošetavo, ji tuojau, sučiūpusi rankomis galvą, atsėdėjo ant žemės apsiūlysi kraujuais. Matydamas, kad žmona dar gyva, žmogžudys paleido antrą švį ir vėl pataikė į galvą, sužeisdamas du rankos pirštus. Tada žmona sugriuvo, nebedėjavo, apsimetė jau nebegyva ir tuo budu išliko gyva, tik lengvai sužeista.

Toliau Vadapalas šovė į vyresnįjį sunų, kuris sedėjo už stalo. Jam kulka išmušė dantį ir spėjama, kad pasiliko kakle. Jis sužeistas ir sunkiai ir nebevaldo nei rankų nei kojų. Tą visą matydamas vidutinis sunus slėpėsi po stalą, bet sužvėrėjęs tėvas išsitraukė jį iš užstalės ir paleido porą švį ir galvą. Viskas labai sunkiai sužeistas ir vargu ar pasveiks. Paskui norėjo nužudyti paskutinįjį savo sunų lopšyje gulintį ir miegantį, bet čia revolveris užspringo.

Prieš žudynes Vadapalas įsakė tarnaitėi sėdėti ir nekrutėti, sakydamas, kad jos nežudysias. Atlikęs savo kruviną darbą, Vadapalas atsiraikino duris ir išeidamas pasakė tarnaitėi, kad ji niekur neitų, o jis už pusvalandžio ateis jos išleisti, kada bus viskas tvarkoje. Išėjo laukan, užrakino duris ir nubėgęs į daržinę Vadapalas pasikorė. Šios šiurpios tragedijos priežastis, kol kas nėra tiksliai nustatyta.

Karė tuoj Užsibaigs, jei Ginklai bus Sulaikyti

Geneva. — Dabar čia yra pakeltas klausimas link sulaiikymo karo tarpe Bolivijos ir Paragvajaus. Jei didesnės valstybės susitartų ir uždėtų embargo ant ginklų įgabėnimą bile vienai iš kariuujančių šalių, karas netrukus pasibaigtų. Tuo tarpu Tautų Lyga siulo kariuojantiom šalim padaryt paliaubas, o jei ne, tai esą ginklai siuntinėjimas busią sustabdytas.

ŽODYNELIS
GREIČIAUSIA ISMOKSI ANGLISKĄ KALBĄ
Turėdamas išsėninį žodynelį, sutaisyta pagal geriausį kalbamokslinį būdą be niekieno pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina \$1.00
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street Worcester, Mass.

Biržą Kontroliuojanti Bilių Pasirašė Prez. Ruzveltas

Washington, birželio 6. — Prezidentas Ruzveltas pasirašė biržą kontroliuojantį bilių prieš norą ir protestus visų biržos meklorių. Įstatymas įeina galion liepos 1-mą dieną, o patvarkymą darys tik nuo spalio 1, ir tėtis nustatyta tvarka iki liepos 1, 1937 m.

Biržų kontrolės komisijonierius skirs pats prezidentas užgriant senatui; jų bus viso 5. Algos gaus \$10,000 metams. Bet jei biržos dalyvius nutvertų žulikaunant, tai bus nubausti iki \$10,000 pingine pabauda ir iki 2-ju metų kalėjimo, o pati birža bus baudžiama iki \$500,000 pabaudas.

Sovietai Paskyrė Žydą Vokietijos Ambasada

Berlynas. — Teko patirt kad Sovietų valdžia Vokietijos Pasituntynbėn paskyrė žydą — Jacques Z. Suritz už ambasadorių, reiškia ten, kur viešpatauja anti-semitiškas pasaulio centras. Nors Suritz ir paeina iš žydų kilmės, tačiau sovietai sako, kad pas juos rasiniai klausimai yra pamiršta.

Vokiečių Gimimai Mažta

Berlynas. — Gimimai Vokietijoje žymiai sumažėjo neatsižvelgiant į tai, kad iš valdžios pusės buvo teikiamos premijos už vaikų prieauglį. 1932 metais gimė 978,210 vaikų, kuomet peraitais metais jų gimė tiktai 956,915.

Vašingtonas Tyrinėja Nacių Propagandą Suv. Valstijose

Washington. — Kongresinė komisija tyrinėja propagandą prieš žydus, kuri varoma Vokietijos nacių pinigais Suvienytose Valstijose. Pasirodo, kad Carl Dickey, narys newyorkinės Byoir firmos, turi sutartį su Vokietijos valdžia kurstyt kitus žmones prieš žydus ir siuntinėti laikraščiams du sykiu per mėnesį leidinį "German-American Bulletin". Dalis šio "Buletino" užpildoma rašymais, kuriuos naciai atsiunčia iš Berlyno. Sulig sutarties, Dickey už "patarnavimą" gauna po \$6,000 į mėnesį, bet iš tos sumos atiduoda \$1,750 G. Slyvestruvi Viereckui, kaip pagalbininkui.

"German-American Bulletin" yra pridengtas nekalta intencija, buk jis yra leidžiamas duoti žinių keliaujantiems Vokietijos laivais arba norintiems atsilankyti į Vokietiją.

Kongresinėje komisijoje klausinėjamas, Dickey pripažino, jog vienu kartu gavo \$4,000 iš Otto Kiepo, buvusio generalio Vokietijos konsulo. Iš jo gaudavo pinigų ir katalikų kunigas Fr. Gross, vengras, Pert Amboy, N. Y., kuris leisdavo hitleriško propagandos knygeles. Apie tai kunigas dabar liudija kongreso komisijai, ir tvirtina, kad pinigai, skiriami vajui prieš žydus, pareidavo iš Berlyno per Vokietijos ambasadoriaus Lutherio rankas Washington.

ALTASS Skyriai Chicagoje Sveikina Lakuną Vaitkų

Antradienio, gegužės 29, vakare, Wm. J. Kareivis svetainėje, Chicagoje įvyko ALTASS Centralinės valdybos narių bendras susirinkimas, kuriame centralinė valdyba raportavo apie paskutinius įvykius, lakunų pasikeitimą ir išdėstė kolonijų veikėjams tolimesnius planus.

Lokalių komitetų valdybos, išklaususios raporto, vienbalsiai nutarė priimti sekamo turinio rezoliuciją ir paskelbti ją viešai spaudoje:

REZOLIUCIJA

"Chicago's ir apielinkų komitetų susirinkimas išklauses ALTASS Valdybos pranešimą apie lakunų pakeitimą, reiškia savo pritarimą įvykintajai atmainai ir pasižada darbuotis toliau, kad skridimas Lietuvon galėtų buti atliktas šią vasarą.

"Susirinkimas ragina draugijas ir darbuotojus taip Chicagoje, kaip ir kitose kolonijose, be atidėliojimo priduoti ALTASS išdininkui surinktus arba įvairiomis pramogomis sukeltus pinigus, idant Valdyba galėtų tuoju užsakyti ir nupirkti reikalingus Lituanicai II įrengimus ir instrumentus.

"Pagaliaus, susirinkimas sveikina mūsų lakuną, leit. Feliksą Vaitkų, ir linki jam pasisekimo jo garbingame žygyje".

Vokiečiai Bičiuliuojasi su Lenkais

Berlynas. — Dr. Goebbels, propagandos ministeris netrukus žada vizituo Varšuvą, kur skaitys prelekciją apie tautinį socializmą. Sakoma, kad Goebbelį kviečia Lenkų Kulturos Lyga, kurios pirmininkų yra prof. Zielinski, kuris porą metų atgal buvo apdovanotas per vokiečių valdžią Goethės medaliu.

PRANEŠIMAS

Amerikos Lietuvio Administracija peritose savaitėse išsiuntinėjo paraginimus savo skaitytojams, prisiminant link išsibaigusį už laikraštį prenumerat. Dalis jų jau pasinaujino, dalis ne. Mes priimsim Lietuvos paskolos kuponus už 1934 metus, tų, kurie užsisakys sau ar savo giminėms Lietuvoj. Am. Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose \$1.50. Užsieny — Lietuvoje \$2.00.

Ypatingai prašome tų Amerikos Lietuvio skaitytojų, kurie turi užrašę laikraštį savo giminėms Lietuvoje ir jau dauginoms jų prenumeratai yra išsibaldę — panaujint. Mes siuntinėdami už dyką turime panešti didelius nuostolius, ir todėl su sekanciu A. L. numeriu, jei nepasinaujins, busim priversti sustabdyt siuntinėje. **AMERIKOS LIETUVIS** 14 Vernon St. Worcester, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Brooklyn, New York

Westfield, Mass.

VILNIAUS DIENA

Gegužės 27 dieną po pietų Klaščiaus salėje įvyko parengimas Vilniaus krašte badaujančių lietuvių naudai, surengtas Tautininkų Klubo ir Lietuvių Legiono Dariaus ir Girėno Posto. Parengimo programa susidėjo iš kalbų, dainų, ir šokių. Nors New Yorko apylinkėje tą dieną buvo giedra, bet vienok gana šalta. Piknikui per šalta, o balius jau išėjo iš sezono, todėl del tokio parengimo publikos buvo nedaug. Vargu rengėjai galės išsisukti ligiomis. Del nepasisekimo yra kalti ir patys rengėjai. Nors salė jau senai paimta, bet garsinimas prasidėjo tik pabaigoje savaitės, todėl ir liko žmonėms tikslas parengimo neišaiškintas, ir tinkamai neišgarsinta. Prie to pasitaike eilė didelių privatinio pobūdžio parengimų, kurie turi geras garsinimuisi priemones, ir jau nuo senai garsinasi. Tas ir daug nustelbė šitą idėją ir rimto tikslo parengimą.

Programoje dalyvavo: panelė V. Tamkiutė, mūsų apylinkė plačiai žinoma dainininkė, prie jos, panelė Ona Kriaučiūnaitė; tai dar naujas talentas. Trio lietuvių "Cow Boys". Du vaikinai ir mergina. Vaikinai vienas smuiku, o kitas gitaru groja, o mergina dainuoja. Dainuoja lietuviškas ir angliškas dainas. Dailios žvilgsniu programa pavyko vidutiniai. Kalbas pasakė: Dr. B. K. Vencius, J. Valaitis. Prie jo pakalbėjo ir J. Očikas ir D. Klinga. Kalbas pasakė kalbėtojai vykusiai, ypač Dr. B. K. Vencius. Susirinkimą atidarė ir baigė J. Sagys, programą vedė V. Vyšnius. Šokiai prasidėjo 8:30 val. vakare, grojant Cap. Mičiulio Jazz Dukes orchestrai. Orchestra susideda tik iš vienu lietuvių jaunuolių, ir labai gerai groja. J. Svyrunas

SOKIAI PAVYKO

Gegužės 26 d. draugijos, vadovaujant sąryšio komitetui, surengė parapijos naudai šokius šv. Kazimiero draugijos salėje. Dėka rengėjų darbštumui ir darbininkų sąžininiškumui, šokiai visais atžvilgiais buvo labai pasekmingi. Ne tik Westfield lietuvių jaunimas, bet ir tėvai sykiu prisiminė savo jaunus dienas, net kartas jaunosius pralenkė savo linksnumu.

Daug svečių matėsi iš Worcesterio, Holyoko, Northamptono, Springfieldo ir iš kitų artimesniųjų ir tolimesniųjų lietuvių kolonijų. Nors atėjus laikui reikėjo salę aplėsti, bet nei vienas nenorėjo išeiti iš to taip jaukios vakarėlio. Tikrai tokie parengimai suartina mūsų lietuvišką jaunimą, suartina aplinkės lietuvius ir priduoja ntuziazmo atėities darbams.

Peno padaryta \$146.93. Visas paskirta parapijai.

PIKNIKAS

Šio mėnesio 24 dieną rengiamas visos parapijos bendras piknikas. Nors vos pradėta rengtis, bet jau daug darbo padaryta. Kai kurios draugijos tik išgirdusios apie rengiamą pikniką, suskubo jau bendrai pasitarę su nemažomis aukomis. Ir visos draugijos in corpore pasižadėjo stoti į darbą pikniko pasisekimo delei. Išdirbti jau yra darbo planai ir tam tikras komisijos rūpinasi tobuliausiais juos įvykdyt laike pikniko.

Yra jau numatytas ir virvės traukimo generolas, kurs jau turi pėtingų ir stiprių vyrų ratelį. Jei kas atsirastų iš aplinkės ar tolimesnės lietuvių kolonijos norinčių išbandyti savo jėgas, prašau atsilipti ir jau tuoj pradėti treniruotis, norint stoti prieš Westfieldo virvės traukimo tymą. Yra jau užrašytas didelis orkestras — benas, taip, kad kiekvienas atsilankęs praleis laiką ko linksmausiai.

Raštininkas

Philadelphia, Pa.

KUDIKIS PALIKTAS BAŽNYCIOJE

Kaip paprastai žmonės sueina į bažnyčią melstis; bet atsiranda ir tokių, kad eina kokuu tai savo naudai piktinančių darbų. Štai, protestonų šv. Jono bažnyčioje rado padėtą kudių — mergaitę apie šešių mėnesių senumo. Sakoma, kad vargonininkas matęs kaip tuli moteris vaikščiojusi apie bažnyčią, bet jis nieko blogo nemanydamas mažai domės kreipė į ją. Rastas kudukis gražiai ir šiltai aprėdytas; policijai davus žinią, kudių paėmė į našlaičių prieglaudą, 1733 Vine gatvės. Dabar policija ieško nekalto kudukio motinos, bet maža viltis rasti ją, nes tokio begėdiško darbo visos slypsia.

JAPONAI NAUDOJASI

Kaip tenka matyti spaudoje, jau japonai visuose pasaulio kraštuose naudojami, savo išdirbystes visur pigiausiai kainomis siunčia, tai tokiu savo gabumu pripildo visur visokių prekių. Štai pavyldys net ir Amerikai — Philadelphiajos mieste, prasidėjo ir vis platinas japonijos išdirbystės biznis, kaip tai saldinių, riešutų, arbatos, smulkaus biznio prekių, patys japonai vaikščioja po gatves ir pardavinėja ir kaip naujenybę — importą žmonės perka, o japonai gerą pelną sau daro.

Antras biznis, tai prekybinis laivu, kuris matosi plaukiojant su Japonijos raudona vėliava.

Tik vien Philadelphiajos uoste kur prie Delaware upės yra trys cukernės, tai dauguma Japonijos laivų ateina su žaliu neidribtū cukrum, kai kada į dieną pasirodo 4-5 laivai, kurie plaukioja po Delaware upę, ir nemažai kapitalo išveža į Japoniją. O Amerikos laivai stovi nejudinami prirakoti prieplaukuose! Delko taip? Delto, kad Japonijos laivus nusamdo daug pigiau, ir darbininkas — japonas į dieną dirba už 25 centus amerikoniškais pinigais, tai kompanijoms kur kas pigiau pareina, o Amerikos darbininkai už tokį mokesį nė nedirbs, nes negali iš tokios algos uždirbt pragyvenimui. Užtai kaip laivai, taip ir darbininkai Amerikoje stovi nejudinami, o japonai iš to naudojami, veža turta į užsienį, tai aiškus faktas, kad svetimos šalys Amerikos kapitalą sunaudoja, o savo šalies laivai rudyja ir darbininkai neturi ką dirbti.

"Balandėlis"

Vienybėje Suirutė

Seniausias lietuvių kalboj laikraštis Amerikoje, "Vienybė", peryvena labai sunkius laikus, didelę krizę. Tautininkai nenorėdami be organo būti ir nuo kitų partijų atsilikti sudėję nedidelę sumą pinigų išgelbėjo bankrutuojančią Vienybę, nedavę savo senam laikraščiu žlugti. Reikėjo didelio pasišventimo. Spaustuves darbininkai irgi neatsiliko: dirba pigiai ir su pasišventimu, kad kaip nors laikraščio silpną gyvastį palaikyti. Bėda tik kad Vienybė neturi pastovaus redaktoriaus.

Juozas Tyšliava, kuris "Vienybėje" daug rašo, vienok, kaip teko patirti, tikrojo žodžio prasme nėra laikraščio redaktorium o tik takti sandarbininku.

Redakcijos programą nustato "Vienybės" bendrovės direktoriai. Nors jie visi tautinės pakraipos žmonės, vienok nusistatymas sulig laikraščio vedimo yra labai subuojojantis, tai vienon, tai kiton pusėn, nes nė vienas jų nėra laikraštininkas, neigi nieko apie laikraščio vedimą nesuprantas. Jeigu ne Tyšliava nuolatinis laikraščio prižiūrėjimas, tai "Vienybės" gyvenimas būtų jau seniai užgesęs. Jeigu "Vienybė" šiandien dar gyva tai ačiu tam, kad Tyšliava pats daug dirba ir sugebėjo atgaivinti senųjų tautininkų norą — "Vienybę" sandarbininkauti; ir retkarčiais gauname gana įdomių dalykų "Vienybėje" pasiskaityti. Nepaisant visų trukumų, "Vienybė" dabar galima skaityti: galima suprasti kas ten parašyta. Tautininkai dabar savo laikraščiu užganėdinti.

Tačiau vidujiniai "Vienybės" bendrovės reikalai toli gražu nėra jau taip tvarkingai vedami, kad laikraščio gyvastį užtikrintų. Daugybė intrigų ir nesuipratimų, kaip girdėti, yra tarpe bendrovės direktorių. Kiekvienas įdėjęs šimtinę, kitą, turi balsą, bet kiek nesamonių tje balsai išduoda, tai iš šalies klausančiam, tiesiog šlykštu darosi.

Neseniai tuli direktoriai pradėjo pravardžiuojamam "redaktoriui" Juozui Tyšliavai užmetinėti, buk jisai per retai ant suėigų lankosi ir kad tas jo nuo žmonių "atšalumas" kenkia laikraščio plėtojimuisi. Tie užpuolimai ant Tyšliavos daromi, tam, kad jį priverstus bėgioti po žmones rinkt prenumeratą "Vienybėje". Nežinia ar jam už rinkimą prenumeratos duodamas koks komisaris ar ne, bet jeigu ne, tai žmogui pasišventusiam daug savo laikraščio sutvarkymui bei pagerinimui — ir dirbančiam ko ne be atlyginimo — yra net perdaug skaudu tokius beprotiškus direktorių reikalavimus girdėti. Tulas salūninkas iš pašalų kursto direktorius, kad Tyšliava, kaip perdaug neuolankų, pakeisti kitu, jaunu — iš Chicago — vyruku, kuris

jau seniai prašosi, kad jam direktoriai duotų prie "Vienybės" redaktoriaus vietą. Bet kokios jo kvalifikacijos nė vienam iš direktorių nė į galvą neatėjo pasiklausti. Tas vyrukas šį pavasarį savo laiske vienam iš bendrovės direktorių "pranašavo" buk Tyšliava gegužės mėnesį "turėsiąs" aplėisti Ameriką. Iš kur jam apie tai buvo žinoma? Teisybė, Tyšliava tuo atveju turėjo nemalonumų. Iki ko žmonės iš pavydo nedaeina: kersija, skundžia...

Tie nemalonumai kažin tiktai ar ne privers Juozą Tyšliavą nuo tolesnio "Vienybės" sandarbininkavimo atsikvėsti ir tolesnę laikraščio eigą salūninkų ir jiems panašių literatų maloniai pavesti, ir tokiu budu — be abejonės — ant visada "Vienybę" numarinti. Abėjotina, kad tas "uolus" patriotas, jeigu ir pasisektų "Vienybę" vaira pasigauti, įveiks laikraštį nuo neišvengiamos katastrofos išgelbėti. Nes tokie ir jiems panašūs "patrijotai" už tokį "atlyginimą" kokį Tyšliava gauna, nedirba.

Reporteris

Olandų Amerikos Linijos Laivas Statendam Sustos Bostone

Per ilgus metus Bostonas svajojo kaip būtų galima pasikviesti į savo prieplauką vieną iš transatlantinių laivų, kurie yra didelių laivų surašo viršūnėse ir dabar tos svajonės išsipildys, nes Olandų Amerikos Linija Bostone gavo žinią, kad jų laivas, S.S. Statendam, didžiausias olandų plaukiantis laivas ir vienas iš didžiausių ir moderniausių laivų ant Atlantikos jūrų priplauks į Bostoną priimti iš Naujos Anglijos pasažierius, kurie vyksta į Angliją, Franciją, Olandiją, teipi ir Lietuvių Ekskursiją Lietuvon.

Laivas Statendam turi apie 30,000 registruotų tonų; gi įtalpos turi apie 40,000 tonų. Šis puikus olandų laivas buvo pristatytas tarnyboj. 1929 metuose ir nuo to laiko, jis džiaugėsi dideliu populiariskumu. Per tuos trumpus metus ji įsigijo garbingą vardą pačiame pasaulyje ir visi, kurie tik keliauja, giria šio laivo moderniškai įrengtas pirmos, turistų ir trečios klasės kajutes.

Pirmoje klasėje, laivas Statendam turi 16 labai didelių kambarių eilių, kurie yra virš 27 pėdų gilumo; du dēni, su visais dideliais kambariais su privatiškomis maudynėmis, teipi daug didelių moderniškų kajutų šeimynoms ir pavieniams. Yra erdvios vietos ant dēnių, ne tik pirmoje ir turistinėje klasėje; bet ir trečioje klasėje; yra skaitlingų salių ir elevatorius eina nuo dugno iki laivo aukščiausio dėsni. Laive yra moderniškias puikus klaines plaukymui. Iš tikrųjų Bostono žmonės bus didelis malonumas galų gale sulaukt šitokio tipo laivą aplankantį jų prieplauką.

Statendam bus didžiausias laivas, kurs kada sustojo Bostone paimt pasažierius išplaukime. Šis laivas yra yvirmoderniškias, suteikantis malonius patogumus visose klasėse, pirmoje, turistinėje ir net trečioje klasėje, visi kambariai su šiltu ir šaltu vandeniu, tikromis lovomis ir visais moderniškais įrengimais.

Olandų Amerikos Linija gavo daug pasveikinimų įsteigiant šį iš Bostono išplaukimą. Abelna šioji žinia buvo priimta su dideliu džiaugsmu. Per daug metų Olandų Amerikos Linija buvo Bostono ir Naujos Anglijos gausiai remiama, tai šio laivo sustojimas Bostone yra kaip išreiškimas atjautimo už didelę paramą Naujoj Anglijoj praityje. Bostono ir aplinkės agentai yra teipi labai patenkinti laivo Statendam aplankymu Bostone. Dabar yra planuojami trumpos kelionės šiuo laivu, kad visų prašymai būtų patenkinti. Dabar dar labiau vilios kelionės į Europą su viena savaitė Londone ar Paryžiuje ir atgal, nes laivai veiki prie namų durų išplaukia. Tas pats laivas sugrįš rugpiučio 4-tą dieną — su ilgesniais sustojimais. Pereitą metą šitokios kelionės buvo labai populiariskos ir madoje.

Bostone priplaukus valdininkai labai džiaugiasi, kad Olandų Amerikos Linija leidžia savo didelį laivą sustoti Bostone. Tai antrą kartą šimet, Olandų Linija parodė savo prielankumą, nes pirmiau jų laivas Volendam buvo sustojęs Bostone. Taipgi,

GRODBERG AND HIRSCH

421 MAIN ST. — VIRŠ LIGGETT'S VAISTINYČIOS

"DRAUGIŠKAS KREDITAS"

SUKNIOS ! Visos šilkinės — \$3.98
 Visų Mierų — su 5.98
 paltais ir be. Baltos, 7.98
 visų spalvų, daug 9.98
 puikų atspaudų.

Parinktos Iš. \$16.50
 Sios Dienos Madų 19.50
VYRŲ KOSTIUMAI 25.00

TEL. DIAL 3-7584

SAMUEL KLEIN

Dabar yra laikas pataisyti Jusų namo stogą.

Leiskite mums padaryt tą darbą.

MUSŲ KAINOS YRA PRIEINAMOS

New England Roofing & Skylight Company

Įvairios Rušies Stogų Taisymo ir Metalo Darbai

12 LODI GATVĖS — WORCESTER, MASS.

APLANKYKITE

HYMIE'S NAUJĄ KRAUTUVĘ

115 WATER GATVĖS — 115 WATER GATVĖS

LIETUVIAI PATARNAUTOJAI

— NAUJOS ŽEMOS KAINOS —

Parinkti Agurkai .. 25c tuz. "Sunkist" Apelsinai 19c tuz.
 MORKVOS ..... 5c puokštė SLYVOS ..... 5c tuzinas
 Dideli Vyniuogių SPINATAI ..... 10c pekas
 Vaisiai ..... 5c vienas ŽALI PIPIRAI .. 3 sv. už 25c

PRISTATYMAS UŽDYKĄ

Parinkti Veikalai Lietuviškam Teatrui

1) — ATGAILA —

Trijų aktų tragedija. Parašė Jonas Steponaitis. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 3 moterys. Pust. 36. Kaina 25c.

2) — Atsiliepė širdelė —

Vieno veiksmo dramatiškias vaizdelis. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir

Grybų Mišinys —

Vaikų teatrui. Lošia maži berniukai ir mergaitės. Abu veikalukai vienoj knygelėj. Pust. 32. Kaina 25c.

3) — Bijunėlis — Komedija —

ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.

4) — DĖDĖ APSIRIKO —

Vieno veiksmo komedija. Parašė Juozas Naruševičius. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pust. 27. Kaina 20c.

5) — DOROS SARGAS —

3-jų aktų drama, veikalas iš baudžiavos laikų. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 4 moterys. Pust. 90. Kaina 50c.

6) — Jonas Burbulas —

Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 3 moterys ir vyras. Pust. 31. Kaina 25c.

7) — Pirmą ir Paskutinį Kartą —

Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 2 vyrai ir viena moteris. Pust. 26. Kaina 20c.

8) — Po Apgarsinimui —

Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pust. 28. Kaina 30c.

9) — Sušaldyta Dėdienė —

Vieno akto farsas — komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30c.

10) — VAIKU TEATRUI —

Keturios Metų Dalys, Raudona Kepuraitė ir Pasakų Karalaitė. Visi veikalukai vienoj knygelėj. 15 pust. Kaina 15c.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St. Worcester, Mass.

prieplaukos ilgų metų pageidavimas bus išpildytas, kada laivas Statendam sustos Bostone, liepos 21-mą dieną kurie iš Naujos Anglijos lietuvių ketinate vykt Lietuvon pasinaudokite šia ja proga.

Mes Gwarantuojam Visą Musų Darbą

Išvalykite Savo Namus Dabar Musų Naikintojai Veikia Pasekmingai!

MIRTIS VABALAMS!

R. J. Desmond

Gvartantuoti Naikintojai ir Valytojai Rukylais

Providence mieste ir aplinkėje pašaukite W. I. 4242 (prieš Worcesterio Teatrą)

288 MAIN GATVĖS Worcester, Mass

PALAPINĖS

Pasiūtos prisidėt prie Jusų Namų Patogumo ir Papuošimo.

Del geriausios medžiagos — geriausio padarymo ir tikros ilgalaiškinės ekonomijos.

Dabar Užsakykite Nuo

Ford Awning Co.

170A Austin St.

Tel. 6-0197

Atsiųskite Man Nuo \$5.00 iki \$10.00

Jūs gausite Gražius Gintaro (Amber) Daiktus Išdirbtus Lietuvoje

Prie užsakymo parašykite ar rukote arba ar norite gauti daiktus kurie tinka vyrui ar moteriai.

JONAS SARNACKIS

Daukanto gatvė nr. 10

Kaunas, Lithuania, Europe

Vyraas: "Ką tu norėtum, kad nupirkčiau tavo gimimo dieną?"

Žmona: "Aš nežinau".

Vyras: "Puiku — tu turėsi metus laiko apie tai pagalvoti". ("Faun", Wien).

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Rengia ir priūri

Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje

Populiariu Kabininiu Garlaiviu

"STUTTGART"

Išplauks iš New Yorko

LIEPOS 12 d., 1934 m.,

tiesiai be persėdimo į Klaipėdą

TREČIOS KLESOS KAINOS:

Iš New Yorko į Klaipėdą.....\$ 97.50

[abi pusi — į Klaipėdą ir atgal.....\$167.00

Pridedami Jung. Valst. Takus

Del informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE

Prop. J. AMBRAZIEJUS

168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. TREČIOKAS

197 Adams St., Newark, N. J.

JOHN SEKYS

433 Park St., Hartford, Conn.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

G. A. KYBA

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

ATLANTIC TRAVEL SERVICE

K. SIDABRAS, Prop.

342 W. B'way, So. Boston, Mass.

PETER BARTKEVICIUS

678 N. Main St., Montello, Mass.

MR. PAUL MOLIS

1730—24th St., Detroit, Mich.

LITHUANIAN NEWS PUB. CO.

NAUJINIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO. DIRVA

K. S. KARPIUS

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

MR. C. J. WOSHNER

2013 Carson St., Pittsburgh, Pa.

MR. A. VARASTIUS

206 All Nations Bank Building

1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.

HAMBURG - AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

Liudas Liutivaras

AR VILNIUS VIENIJA MUS?

AR VILNIAUS VADAVIMAS VISŲ LIETUVIŲ PAREIGA? AR POLITINIŲ SROVIŲ VADAI VIENODAI SUPRANTA VILNIAUS VADAVIMO PROBLEMĄ?

Rodos, kad negali būti klau-
mo, jog sostinė Vilnius ir treč-
dalis Lietuvos žemių atvadavi-
mui lietuviai neturi vienodo nu-
sistatymo ir noro, ne visi jie
geidžia ir rupinasi Vilniaus va-
davimu, kad Vilnius, širdis Lie-
tuvos, centras mūsų tautinės ir
dvasinės kultūros ne visiems
mums lygiai bangus. Kiekvienas
lietuvis tautiškai ir politiškai
sąmoningai mąstantis, nepaisant
kokios politinės pasauližiūros
jis nebūtų, rupinasi Vilniaus
vadavimo reikalais ir geidžia su-
vienyti Lietuvos kraštus.

Bet dėja, yra ir tokių lietuvių,
kuriems ši mūsų tautinė, arba,
valstybinė problema neaiški, ma-
žai svarbi. Jie žiuri į šią pro-
blemą per partinius akinius, jie
nori, kad Vilniaus vadavimo
darbas būtų vedamas ir kon-
troluojamas ne bendrai, bet jų
partijos vadų. Tokių žmonių y-
ra labai mažai, bet yra. Del to
mums tenka stebėtis jų politi-
nės ir tautinės pasauližiūros
saurumu; nuostabus mums jų
jų tokis sauras nusistatymas.

Sroviniui kraštutinumui Vil-
niaus vadavimo reikale neturė-
ti but vietos. Vilniaus vadavi-
mas, tai visos lietuvių tautos
gyvas ir labai aktualus reikalas.
Vilniaus vadavimui reikalinga
visų lietuvių nesvyruojanti jė-
ga, bendra visų lietuvių veda-
mo darbo akcija. Šitokio nusi-
statymo yra VVS ir VGF vadai
ir nariai, žodžiu, visi rimti ir pa-
triotingi lietuviai. Vilnius vie-
nija mus visus, o mūsų vien-
ybėje glūdi mūsų patvarumas ir
vieningam darbe pasisekimas.

DABAR LAIKAS RIMTAI GALVOTI

Lietuva kovodama už sostinę
Vilnių su nelygiu neprieteliu,
budama labai maža, neipnau-
janti valstybė, jai būtina: rei-
kalinga viduje stipri piliečių or-
ganizuota pajėga ir piliečių soli-
darumas; kad tokios solidarinės
gugnos nuotaikos pasiekus, būtina
reikalinga tautos vienybė. Da-
bartinis momentas verčia mus,
lietuvius, rimtai pagalvoti ir nu-
sistatyti; verčia mus sutelkti
visas mūsų tautines pajėgas.

Tatai pagalvokim visi. Ban-
dykim laikinai politinius srovi-
nius reikalus padėti į šalį. Atmin-
kim, kad Lietuva, visa lietuvių
tauta pergyvena politiška y-binį
krizį Vilniaus atžvilgiu; labiau-
sia šita politinė krizė jaučia pa-
vergty kraštų lietuvių. Dabar-
tinė politiška rytų Lietuvos
kraštų gyventojų padėtis pasie-
kė klimakso — ekonominio kri-
zio; tenai siaučia badas, skur-
das ir nežmoniškas vargas. Nyk-
sta rytų Lietuvos ukių prame-
nė, nyksta skurdo ir bado ban-
gose paskendę pavergti lietuviai.
Šie liudni faktai, verčia mus pa-
mesti siaurą srovinių nusistaty-
mą ir eit gelbėti brolius ir seserys
bado ir skurdo naikinamus. Šis
politiškas ir ekonominis krizis
verčia mus rimtai galvoti ir rim-
tai veikti, solidaringai visus mu-
sų neprietelius, visus mus bė-
das ir problemas sutikt.

LIETUVA NEBUS NORMALI

Lietuvių tauta nebus rami tol
kol sostinė Vilnius nebus atva-
duotas; lietuviai svetimų vergi-
jos junga vilkdami, politiškai
persekiojami, ekonomiškai
skriaudžiami, tautiškai neigiami,
negalės but ramūs ir paten-
kinti. Lietuva kaip valstybė
be savo sostinės Vilniaus, kuris
amžių teisėmis jai priklauso,
kuris jai politišku, ekonomišku
ir kultūrišku atžvilgiu būtina
reikalingas, negalės but normali.
Šie faktai aiškūs kaip diena.

Lietuva stovi labai svarbioj
geografiniu atžvilgiu pozicijoje,
kurios jai pavydi mūsų neprie-

telingi kaimynai. Lietuvos Vil-
nius tiek svarbus kiek žmogui
dešinė ranka. Vilnius tai maz-
gas visų Lietuvos kašto kelių—
geležinkelių, labai svarbus—
jos pramonės tranzitui ir strategos
atžvilgiu; Vilnius tai vartai mu-
sų krašto pramonei į rytus, var-
tai vakarų Europos pramonės ir
keleivių tranzitui į rytus, į Di-
džiją, Rusiją ir Aziją. Vilnius
be galo svarbus mūsų Klaipė-
dos uostui, tik Vilnių atgavus
bus galima atidaryti kelią va-
karų Europos ir Amerikos tran-
zitivui per Klaipėdą ir Vilnių į
Rusiją ir Aziją.

Suprasdami reikšmės svarbą
Vilniaus Lietuvai ekonominiu ir
politiniu atžvilgiu, žinodami, kad
Vilnius amžių teisėmis Lietuvai
priklauso, negalim nejausti už-
duoties ir visa išgalia kovoti už
Vilniaus atvadavimą; negalime
pasiduoti by kokiems siauriems
nevalstybingiems užsispyrimams,
politinių srovių užgaidoms, ku-
rios tankiausia ne vienija, bet
demoralizuoja mūsų visuomenę
ir tautą.

Jauskim atsakomybę, jauskim
pareigą, rupinkimės, kad mūsų
mažos tautinės jėgos būtų ne-
skaldomos, bet vienijamos. Juk
ir atvadavus rytų Lietuvą su
sostine Vilniū, mes susidursime
su daugeliu problemų, tą kraš-
tą reikės perorganizuoti, per-
tvarkyti, lenkų pasėtas usnis iš-
rauti iš lietuviško ukių ir sveika,
gerą sėklą pasėti, kad rytų gy-
ventojai galėtų pakilt kultūriškai
ir ekonomiškai. Dabar mu-
sų pareiga prisirengti prie šitų
problemų realizavimo; dabar
privalom sutelkti visas mūsų
moralines, materialines ir talen-
tų pajėgas.

Šitais reikalais dabar vieši
pas mus svečiai: VGF pirm.
kan. prof. F. Kemėšis, prof. B.
Vitkus, mūsų menininkas rašy-
tojas p. Petras Babickas. Jie
savo kalbose virš pažymėtus
mūsų tautos reikalus labai gerai
supranta ir rupinasi Amerikoj
gyvenančius lietuvius, tinkamai
informuoti ir patraukti talkon
nepriklausomos Lietuvos lietu-
vių pasiryžimą paremti — sost-
inės Vilniaus ir trečdalis Lietu-
vos žemių atvadavimui. Mes,
Amerikos lietuviai, privalom jų
misiją įvertinti ir stengtis, kad
jų misijos tikslas būtų pilnai
pavykęs. Turim žinot, kad mes
į Lietuvos valstybę esam idėję
daug kapitalo, arti du milijonus
dolerių, tas mūsų investencijas
turi buti apsaugotas, o Vilniaus
atvadavimas teikia geriausia ap-
saugą mūsų investimentui. Mes
aukavom, skolinom pinigų tam,
kad atstačius Lietuvą su sostine
Vilniū, tai buvo mūsų no-

Tatai negalim dabar atsisa-
kyt nuo Vilniaus vadavimo dar-
bo. Atsiskymas nuo vilnietiško
darbo būtų atsiskyrimas, išsiža-
dėjimas tautinės idealogijos.
Vilnius vienija mūsų tautą,
mus, traukia prie savės. Del
Vilniaus privalom viską, kas y-
ra srovinės politikos padėtis į ša-
lį. Vilnius, tautos ateitis ir Lie-
tuvos valstybės gerbuvis turi
but pirmoj vietoj statoma. Ši-
tą pareigą privalom visi lietu-
viai suprasti. Srovinė neapy-
kanta, nepasitikėjimas turi iš-
nykti šiame momente iš mus
gyvenimo ir srovinio santykia-
vimo. Tautos ir valstybės rei-
kalai turi but pirmoj vietoj, o
partijos antroj.

Jeigu visi lietuviai taip va-
duosimės, tai bus galimas tarp-
srovinis bendradarbiavimas, gal-
lėsime sulaukti vienybės ir vie-
ningu savo pasiryžimu daugiau
nuveiksim ir greičiau savo tiks-
lį pasiekim. Labai geistina,
kad sauras srovinis politiškas
nusistatymas ir protavimas ne-

KARO APOLOGETAI IR ANTAGONISTAI

Labai svarbu susipažinti su
visokiomis nuomonėmis apie ka-
rą. Tas klausimas žmonių jau-
dina nuo senų laikų. Dabarti-
niais laikais dedamos pastangos
karus ateity panaikinti. Tuo
reikalu plačiai darbuojasi Tau-
tų Sąjunga, kuri remia gilios
kultūros žmonės ir valstybės.
Siekiami nusikratyti nelemtais
karo įpročiais, kurie yra pasau-
lį apėmę. Kas tai yra karas,
kokios jo pasėkos žmonijai?

Nors tai ir keista, bet čia yra
įvairiausių nuomonių.

Dauguma filosofų sistemati-
zuotojų, siekiančių apimti pa-
saulį ir žmogų visu platumu ir
talpumu, galvotojai, skelbia in-
dividualizmą, yra ne tik karo
apologetais, bet ir dainiais, džiū-
gaujantiems del jo gražumo, di-
dingumo ir galybės. Karas jiems
yra atvaizdavimu kovos, besisle-
piančios pačiame pasaulio gema-
le; tik kovoje del buvio jie ma-
to geresnės ateities pradą.

Platonas ir Kantas laiko karą
natūrale tautų bukle.

Ryškiu karo apologetu yra
Gegelis. Jis randa, kad karas
esąs reikalingas dvasios pakili-
mui. Jis paaukštinaš mūsų žmo-
gišką vertę; jame esąs aukš-
čiausias mūsų pasišventimo pa-
sireiškimas, kelias galią tautose,
taikos išaikintose, sustiprinąs
valstybių buvį, esąs tvirtu ak-
meniu tautoms, išdalinąs valdy-
mą verčiausiems, teikiąs visam
kam judėjimą, gyvybę.

Tvirtindamas, kad karas pa-
greitina tautų pažangą, ir Dre-
peris laiko karą teigiamu reiški-
niu. — Arabams butų reikėję
daugelio tukstančių metų tam,
kad jie tiek nužengtų pirmyn
proto atžvilgiu, — sako jis, —
kiek jie pasiekė per vieną šimt-
metį, jeigu jie butų gyvenę tai-
koje.

Tačiau istorija kalba mums ir
apie visiškai priešingos rušies
reiškinis; daugelis valstybių
dingo nuo žemės paviršiaus kaip
tik del karų.

Lasalio nuomone, visa, kas y-
ra didingo istorijoje, buvo atlik-
ta kardu, ir tik kardu busią pa-
imti visi dideli įvykiai, kurie
kuomet nors istorijoj įvyks.
Niesė taip pat gieda — himnus
„drąsiųjų bėprotybė“.

— Garbė karui — sušunka jis
džiugaudamas. — Jo dėka žmo-
gus, vos išėjęs iš purvyno, ku-
riame užgimė, pasidaro didžiu
ir pasišventusiu: ant užmuštojo
priešo lavono jo pirma svajonė
nemirtingumas.

Dar gi Baironas, tas „pasauli-
nio liudėsio“ poetas, yra karo
gynėjas.

— Aš noriai pareikščiau pro-
testą prieš karą, sako jis, —
jeigu nebučiau išsitikinęs, kad
tik karas išgelbės pasaulį nuo
pelėsijų ir puvenos.

Bismarkas 1), Vokietijos mi-
litarizmo tėvas, taip apibūdina
karą: „Karas yra nelyginant
karp audros arba drugys, po ku-
rių oro srovėse, ar žmogaus or-
ganizme atsistato sugriautoji
pusiausvyra. Karas laužo gele-
žinius įpročių pančius kasdieni-
niame gyvenime, teikia progos
pasirodyti talentams ir sielos
kilnumui, ir stato kiekvieną į
atitinkančią jo gabumams vie-
tą.“

Koks tas karo keliamas „sie-
los kilnumas“, pakankamai aiš-
kiai rodo mums sugriovimas
Laveno su jo istoriškaiš pamin-
klais, arba Reimso katedros, to
stebėtinu meninko kurinio su-
naikinimas.

butų taikomas Vilniaus vadavi-
mo reikalams Lietuvoj ir Ame-
rikoj; geistina, kad išsivystytų
visų srovių vaduose ir jų pase-
kėjuose vieninga tendencija,
kad butų tarpšrovinis bendra-
darbiavimas, kurį mes supran-
tam tautinės vienybės reiškiniu.

Kitas vokiečių karo apologetas
ir panegirikas — Moltke nueina
taip toli, kad karą vadina „Die-
vo nustatytosios pasauli tvarkos
sudėtinu dalimi“ ir skelbti jį e-
sant šventu, „Karas-Dievo duo-
tas, vienas iš pasaulio švenčiaus-
ių įstatymų“.

Jeigu vokiečių karvedys butų
pažvelgęs į istoriją, tai jis butų
suzinojęs, kad karas tik pas
stambeldiškas tautas buvo tiky-
bos objektu. Žiaurios jėgos die-
vinimas buvo iškeltas į kultą Ba-
bilonijoje, Asirijoje, Finikijoje, In-
dijoje karas vaizduojamas bausia
deive, iš kurios atidarytos bur-
nos išsiveržia visa eilė kariškų
vežimų ir ginkluotų raitelių. O
Egipte Sezostrio: „Karalius bau-
džia svetimą žemę“ sudaro tam
tikrą tautišką obalsį.

Buvęs Rusijos karvedys-Dra-
gomirovas laiko karą tiesioginė-
je priklausomybėje nuo prigim-
ties.

Žmogus negali atsistoti aukš-
čiau bet kokio prigimties įstaty-
mo—sako jis. Karas yra dalykas
priešingas pusei, butent žmogaus
savisaugos instinktui, bet visai
nepriešingas visai žmogiškai pri-
gimčiai ir ypatingai protui.

Kaip ir Moltke, rišdamas karą
su tikyba, garsus generolas kly-
sta, rišdamas karą su prigimties
įstatymais. Jeigu karas yra ko-
va, tai iš to neseka, kad karas
yra prigimties įstatymas, nebe-
yra prigimties įstatymas, o ne
žmogaus rankų kurinys, vienas
iš žmogaus gyvenimo netobulu-
mų.

Dragomirovas nueina taip toli,
kad ateity nemato nušvitimo. Jis
mano, kad karai pasibaigs tik
tuomet, „kai nei dvasinėje, nei
medžiagiškoje žmonių gyvenimo
srityse nebeatsiras nieko naujo,
arba, kitaip sakant, kai žmonija
išgyvens savo dvasinį turinį“.

Bet juk taip kalbėjo ir galvo-
jo vidujinės taikos atžvilgiu ir
mūsų prabočiai prieš tukstančius
metų, kai viešpatavo saualė, kai
jėga buvo kartu ir teisė. Tačiau
kultūra, pašaliną tą anomaliją.
Dabar ne jėga vadovauja gyven-
ime, o teisė ir teisingumas (?!).

Prie progos galima pastebėti,
kad garsusis Bismarkas yra bu-
vęs atsilankęs ir Lietuvoje, Kau-
ne. Jis tuomet buvo apsisojęs
pervakvoti tuose namuose, ku-
riuose dabar yra miesto muzie-
jus.

Teise ir teisingumu tiki, be
kitų, ir tarptautinės teisės pro-
fesorius L. Komarovskis. Tik
jo mokymu, reikalinga, kad tai-
ka „jeitų į mūsų papročius ir
supratimus, kaip pagrindinis ir
brangus kiekvienam iš mūsų
principas“.

Gilus rusų filosofas V. Solov-
jovas atmeta visokį karą, jis
mano, kai „esant žmonijos vi-
duje dvasiniam suirumui, išori-
niai karai buvo ir dar gali buti
reikalingi ir naudingi, kaip esant
giliam fiziškam suirumui
buna reikalingi ir naudingi to-
kie liguisti reiškiniai, kaip kar-
stis arba vėmimas“.

Garsusis filosofas tačiau pri-
pažįsta, kad besitobulinant žmo-
gaus asmenybę, ir vis geriau
suprantant visuomeniško gyven-
imo teises ir pareigas, karai
pasibaigs ir išnyks. Visą klau-
simo apie karą painumą jis iš-
aiškina tuo, kad čia susimaišo
trys visiškai skirtingi supratimai:
pirmiausia, morališkas ka-
ro įvertinimas, antra, jo reikšmė
pažangos procese ir, trečia, žmo-
gaus sąžinės balsas del karo fak-
to.

Tą balsą P. Kropotkinas for-
muluoja šitaip:

— Aš suprantu, kad galima
neatskirti asmenską užgavi-
mą. Bet stovėti sudėjus rank-
as, kai stipresnis muša silpną-
jį — nedovanotina niekšybė. O
kaip tik ja remiasi visokia prie-
varta.

Tokios rušies pažiūra yra
griežtai priešinga pažiūroms di-
džiausio rašytojo ir galvotojo
Levo Tolstojaus atmetusio, kaip
žinoma, visokį prievartą. Ka-
ras, pasak Tolstojaus yra prie-
varta, o tuo pačiu, ir blogybė.
Principe Tolstojus neigia bet
kokį karą, be jokių pastabų ir
išimčių, ir jo pažiūra į karą su-
formuluota šiais žodžiais:

— Visoks žudymas yra aiški
blogybė. Karas yra žudymas,
reiškia karas yra aiški blogybė.
Rusų poetas Lermontovas pa-
rašė tokį eilėrašį:

Širdies giliu ir paslėptu liudėsiu
Maniau aš: menkas koks žmogus
Ir ko jie nori? Dangus skauistas,
Po juo daug vietos yr visam,
O jis nuolat kerštaudamas švaistos
Ir skelbia karą... Kodel ir kam?

Knygelė iš 104 Puslapių

APIE NAPOLEONĄ I, IR JO GYVENIMĄ ANT ŠV. ELENOS SALOS

JAU GATAVA

JĄ PARASĖ ŽYMUS LIETUVOS KARININKAS JONAS KATKUS

Kaina su prisiumtumu 50 centų

Bet kas dabar užsirašys ar prailgins „Amerikos Lietuvio“ prenumeratą
metams ir prisijus \$1.50, tam bus ta įdomi knygelė pasiūsta

DO V A N A I

Tai yra pirmutinė tos rušies knygelė lietuvių kalboje, kurią patariam
kiekvienam mūsų skaitytojui įsigyti, kad susipažinų su pasauliniu
karo genijum — Napoleonu I-mu.

ŠTAI KAIP SKAMBA

Napoleono Bonaparto Pareiškimas:

„... Tau, Dieve, dangus, o man žemė“.
Tuos žodžius Napoleonas liepė iškalt ant
tam tyčia padaryto medalio, kurio vienoje
pusėje buvo jo atvaizdas, o kitoje — Dievo.

(Nuo leidėjų: nors knygelė ir labai įdomi, tačiau atsižvelgiant į lie-
tuvių merdėjimą skaityme lietuviškų knygų, atspausdinom tik labai
mažą kiekį ir todėl patariam nors tiems savo skaitytojams, kurie dar
suinteresuoti lietuvių kalba, pasiskubint ją įsigyti).

Klaipėda – Raktas Rytų Europos Taikai

Vytauto Didžiojo Universite-
to Rektorius prof. M. Roemeris
neseniai Klaipėdoj laikė paskaitą,
kurioje plačiai palietė pasku-
tinių dienų pasaulinio masto į-
vykių, aukštai susijusių su
Klaipėdos kraštu. Savo paskai-
toje jis pažymėjo, kad pralai-
mėjusios karą valstybės ne visos
lygiai turėjo iš savo veiksmus
atsakyti. Butent, pietuose pra-
laimėjusių mažesniųjų valsty-
bių teritorijos buvo padalintos
kaimynams be jokios atodairos,
tuo tarpu kai Vokietija Rytų
pakraščiuose buvo tik labai ma-
žai paliesta ir, apskritai, iš Vo-
kietijos mažai tepaimta, nepai-
sant to, kad ji buvo didžiausia
karo kaltininkė. Tiesa, Rytų
Prusijos šiaurės pakraštys, da-
bartinis Klaipėdos kraštas Ver-
salo sutartimi atskirtas, kaip
lietuvių tautinė teritorija ir
prisiktas prie Didžiosios Lietuvos.
Tačiau turint galvoje, kad že-
mių paskirstymas pietuose če-
koslovakams, rumunams ir ju-
goslavams, čia Vokietijos rytuose
krinta į akis didelė neteisybė.
Jeigu butų po karo Europos te-
ritorijos klausimas teisingai iš-

spręstas, lygiai su valdančia
Vokietija, tai šiandien nebūtų
vidurio Europoje ir Pabaltyje
bei Europos rytuose jokio karo
pavojaus.

Kalbėdamas apie paskutinius
Klaipėdos krašto įvykius, prof.
Roemeris pareiškė, kad pasta-
rieji Lietuvos laikytos Klaipėdos
krašto atžvilgiu taikos politikos
metais davė vokiečiams laoi
geras sąlygas varyti germaniza-
cijos darbą, lietuvių gaivalį
Klaipėdos krašte apėmė neveik-
lumo nuotaika. Vokiečiai teny-
ščiams gyventojams gudriai į-
kalbėjo neigti Lietuvos valsty-
bę, ten įsigalėjo netik vokiečiai
šovinistai, bet dar parsikviesta
iš Vokietijos visa eilė krašto
valdininkų. Pagaliau vokiečių
provokacijos buvo tirtamai su-
prastos ir jos atsidūrė 1932 m.
Haagos Teisme. Tada, kaip ži-
nome, po palankaus Lietuvai
sprendimo, Klaipėdos krašto au-
tonomija buvo grąžinta į jai
duotus rėmus.

Po to, ypač Hitleriui Vokietij-
oje laimėjus, buvo pradėta vi-
su tempu agitacija už Klaipėdos
krašto nuo Lietuvos atplėšimą.
Lietuvai nenuleidžiant, Vokie-
tija griebėsi net ekonomio
smurto priemonių Lietuvą pri-
versti nusileisti. Tačiau šie Vo-
kietijos žygiai Lietuvos nepu-
veikė, jie Klaipėdos neišsžadėjo
ir netapo Vokietijos vasalais.
Be Klaipėdos Lietuvai tektų
tikra vergijos našta ir vokiečiai
turėtų laisvą kelią verstis į ry-
tus. Rytų Europoje vėl pasi-
piltų kraujo klaniai ir kapinymai.
Lietuvai tenka garbingai kovo-
ti už save ir savo kaimynų loi-
sivę. Ne anksčiau tai vėliau į šią
kovą stos ir kiti Lietuvos kai-
mynai. Klaipėdos krašto bla-
simas yra tikras rytų Europos
ir, apskritai, taikos raktas. Vie-
na reikia žinoti, kad del Klai-
pėdos Lietuvai ir jos kaimynams
nėra tokių brangių aukų, del
kurių butų galima Klaipėdą pa-
vesti Vokietijai. Vokietijos ver-
žimasis į Rytus jau nuo seno
visame pasaulyje žinomas ir su
tuo Rytų Europa turi smarkiai
kovoti.

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE
AMERIKOS LIETUVIŲ

Arėjas Vitkauskas

REKORDŲ IŠPARDAVIMAS

Columbia — Victor — Okeh — Odeon

REKORDAS PO 50c - 75c

Kas pasiskubins, tas turės progą įsigyti naujausius ir gražiausius rekordus

Kreipkitės:—

Amerikos Lietuvio Knygynas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$1.50 In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 Single Copies ..... 5 cents
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 Užsienio—Lietuvų 2.00
Pusei metų ..... 1.00 Atskiras numeris ..... 5 centai
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Liudas Luitvaras

APŽVALGA

NESURANDA VADO

Republikonų partija pralaimėjus Prezidentūros rinkimus 1932 m., susidomėjusi ir pakrikusi jos "granadieriams", p. Hooveris užsidarė Polo Alto palociuje ir ramiai gyvena, o kiti republikonų partijos šulai nerimsta, jiems rupi perorganizuot partijos vadovybė, kad sekamai rinkimais į Kongresą būtų galima išrinkti keletą republikoniškų atstovų. Dabar Chicagoj suvažiauja republikonų partijos "senos gvardijos generolai" ieško naujo partijai vado, bet negali surasti. Vienok yra viltis, kad jie ras naują vadą, tik kyla klausimas, kam jis bus tikęs?

BEDARBĖ IR PAŠALPA

Mūsų krašte bedarbė dar viešpatauja, ADF biuras skelbia, kad visoje šalyje tebėra apie 10 milijonų bedarbių, kad tik tai apie 5 milijonai bedarbių aprūpinti darbu. Tuom kart vyriausybė deda pastangas aprūpinti pašalpmis bedarbius, bet aprūpinimas bedarbių pašalpa neturint nedarbo apdraudus fondų, ir ilgą bedarbius šelpti valdžia negalės, nes jos fondai išsineis, o taksų kelti valdžia nenori, nes politišku atžvilgiu nelabai malonus dalykas. Tada kyla klausimas: ką Amerika darys su savo 10 milijonų bedarbių.

DU SVARBUS BILIAI

Dabar Kongreso priešaky stovi du svarbus bilių projektai: 1) Geležinkelių Darbo Akto pataisai, ir 2) Wagner Bill; abu projektai svarbūs darbininkams ir geistina, kad Kongresas juos padarytų įstatymu, todėl prievartu, kad darbininkai prašytų savo Senatorių ir Kongresmonių, kad jie balsuotų už šiuos bilius. Jei mūsų krašte būtų atitinkami įstatymai darbininkų interesų apsaugojimui, tuomet nebūtų straikų ir brutališkų kovų, kokias neseniai matėm industrijos centruose.

NEVYKUS PROPAGANDA

Vokiečių propaganda Amerikoje pateisinimui dabartinės Vokietijos valdžios sąryšį su žydu ir kitataučių persekiojimu, buvo vedama tokia prasme, kad pašalinus boikotą Vokietijos gamybos produktų ir, kad nugincinus visus hitleristų brutališkumus, kad iškėlus Hitlerį ir kad tokiu būdu pašalinus nepalankią amerikonių opinią, nepavyko. Vokiečių propagandos pučiamas burbulas pasiekė Kongresą. Galimas daiktas, kad Vokietijos Ambasadorius Luther neužilgo bus atšauktas ir jo vieton bus atsiųstas kitas, nes p. Luther tapo įveltas į propagandos vedimo veikimą. Vokiečių kova su žydais labai brangi Vokietijai kainuoja.

PRAŠO PAŠALPŲ

Pavergto rytų Lietuvos krašto dvarininkai prašo Lenkijos vyriausybės, kad duotų jiems pašalpas pinigais, sėklomis ir kitokiais būdais. "M. V." Nr. 8-tam praneša, kad dvarininkai reikalauja Braslavo apskrčiai 70,000 zlotų; švenčionių apskr. 60,000 zlotų; Dynos apskr. 110,000 zlotų; Pastovių 35,000 zlotų; Vileikos ir Malodečno apskr. 25,000 zlotų. Taipgi, "M. V." praneša, kad Vilniaus krašte badauja 100 tukstančių žmonių, arba 20,000 šeimų. Tai ko prigryvento rytų Lietuvos pavergtų kraštų žmonės! Gaila jų mums, bet jiems pagelbėti mes mažai galim, nes Lenkijos valdžia neleidžia mums pagelbą suteikti.

BANKRUTAI VILNIUJE

Mūsų sostinėje Vilniuje, bankrutuoja pramonininkai, nyksta industrija. Anot "M. V." pranešimo, pramonė bėga iš Vilniaus. Prieš pasaulinį karą

Vilniuj veikė odų fabrikai, daug darbininkų turėjo darbo ir uždarbių, bet dabar odos fabrikai Vilniuje likviduojasi, keliasi į kitus miestus. Vilniuje gyvuoja ir lietuvių odos fabrikas "ODA", kurį veda Inž. K. Blazys, šis lietuvių fabrikas nepaisant sunkmečio ir lenkiškos mokesčių nepakeliamos naštos vis laikosi, nes praktiškai ir ekonomiškai vedamas.

KAIP PLĖŠIA LIETUVIUS?

Lenkijos valdininkai moka pamilti iš lietuvių sumas zlotų, kuomet jiems buna proga. Vilniuje buvo daryta revizija lietuvių banke. Finansų Ministerijos Kooperacijos Tarybos atsiųstas revidentas, už reviziją pasiėmė 500 zlotų šitokiu būdu: už geležinkelio iš Varšuvos į Vilnių ir atgal II-ros klasios bilietą, dienpinigių po 40 zlotų, ir už darbą po 160 zlotų dienai, tokiu būdu už vieną dieną sudaro po 200 zlotų (auksinių). Ar gi tai neplėšimas.

"MERUNAS" JAU IŠEJO

Mūsų gerai žinomo ir neužstamo plunksnos darbininko, p. K. S. Karpiaus, "Dirvos" redaktoriaus, parašytas pasakų veikalas "Merunas" jau išėjo. Knyga didelio formato, 512 puslapių, gražiai apdirbta ir savo įtampa labai įdomi, tai bus kelintas p. K. S. Karpiaus pasakų veikalas, kuriuomi mūsų skaitanti visuomenė gerėsis ir galės savo knygyne šėpos tuščią vietą užpildyti. Gerb. K. S. Karpiaus raštai labai plačiai jau išsiplatine Amerikoje ir Lietuvoje ir mėgiamai skaitomi. "Merunas", neabejojau, bus labai maloniai sutiktas mūsų skaitančios visuomenės. Apysakos "Merunas" išleidimui yra prisidėję nemažas burelis Amerikos lietuvių, gerb. autoriaus raštų mėgėjų, kurių vardai telpa knygos gale skirtame lakšte. Pats veikalas — knyga skiriama didžiam patriotui, tėvynės mylėtojui, lietuvių tautos garbės kėlėjui, Apuolės griuvėsių tyrinėjimo vadui, Gen. V. Nagevičiui, žyminiam Lietuvos archeologui.

Latvijos ir Estijos Palankus Atsakymas Lietuvai

Kaip ir reikėjo laukti, balandžio mėn. pradžioje Lietuvos i-teiktas Latvijai ir Estijai memorandumas del Pabaltijo sąjungos įsteigimo ir šių trijų kraštų glaudesnio bendradarbiavimo, Latvijoje ir Estijoje buvo labai palankiai sutiktas. Dabar jau Kaune gautas tų kraštų vyriausybių teigiamas atsakymas. Savo, Latvijos ir Estijos, suderintame atsakyme tų kraštų vyriausybės pareiškė noro ir patenkinimo, kad Lietuvos vyriausybė nori sustiprinti ryšius tarp Latvijos ir Estijos, iš vienos pusės ir Lietuvos, iš kitos pusės. Latvijai ir estų viešojo nuomonė taip pat yra labai palankiai nusistatęsi Pabaltijo valstybių susitarinimo atžvilgiu. Kalbama atsakyme toliau nurodoma, kad Latvijai ir Estijai vyriausybės yra pasirengusios pradėti nagrinėti tas sąlygas, kurios turėtų būti padėtos į trijų valstybių bendradarbiavimo pagrindu, išėinant iš Lietuvos vyriausybės memorandumo dėsnių. Tuos dėsnius Latvijai ir Estijai vyriausybės priima busimų derybų pagrindu.

Deryboms paskubinti Latvija ir Estija siulo Lietuvai memorandumą, praveisti tiesioginiu pasikalbėjimu tarp šių trijų valstybių. Savo atsakymo pa-baigoje Latvija ir Estija kviečia Lietuvą prisidėti prie Latvijai-Estijai 1934 m. vasario 17 dienos susitarimo. Sulig tuo susitarimu turėtų būti tarp Lietuvos ir Latvijos bei Estijos panaikinti muitai, visokios vizos ir bendra linija užsienių politikoje -

V. M. ČEKANAUSKAS

MALONUS SVEČIAI IŠ LIETUVOS

KALBA DOTNAVOS ŽEMĖS UKIO PROF. AGRONOMO B. VITKAUS (Pabaiga)

Trečiu kalbėtoju buvo gerb. agronomas, žemės Ukio Akademijos prof. B. Vitkus. Pirm negu klebonas kun. J. Ambotas perstatė agronomą Vitkų kalbėti, jis pakvietė p-lę Oną Katkauskaitę padainuoti. Musų menininkė, kuri yra dainavus Lietuvos Operoj Kaune, atkreipė svečių dėmesį. Ji sudainavo pora dainelių, jos dainavimu gerėjosi svečiai ir publika, palydėjo ją gausmu ap-lodismentu.

Prof. Vitkus pradėjo kalbą. Laike jo kalbos visoje salėje buvo taip ramu, kad tarsi jaustum musele skrendant. Visi atydžiai kalbėtoją klausė. Gerb. Vitkus kaip specialistas ukio srity, kalbėjo entuziastiškai, jo kalba buvo visiems įdomi ir nenuobodi. Jis nupiešė Lietuvos ukio kultūros paveikslą savo klausytojams.

Sako, Jūs, amerikiečiai žinot, kad musų tėvynė Lietuva ukio šalis. Lietuva neturi jokių požeminių turtų, mineralų; per šimtmečius musų bočiai iš žemės gyveno ir mes dabar iš žemės gyvenam. Žemė Lietuvoj tai brangiausias turtas nes iš žemės viską gauname.

Lietuva savo žemės ukio kultūra buvo atsilikus nuo kitų ukio kraštų; Lietuvos žemelė neišduodavo tiek daug kaip kitų kraštų žemė, nes Lietuvos ukis nebuvo praktiškai vedamas, blogai apdirbamas. Lietuva vergaudama nevaliojo kilti ukio kulturoj, Lietuvos ukininko gyvenimas buvo labai skurdus.

Bet atstačius Lietuvos nepriklausomą valstybę, atstatomas ir Lietuvos ukis. Mes suprantam, kad Lietuva be tobulai vedamo ukio, negalės buti ekonomiškai patvari valstybė, kad žmonių ekonominė buitis bus sunki, vargai ir bėdos nemažės ir valstybė neturės pajamų išlaikymui valdžios, kuri labai daug kainuoja. Ukis tai vienintelis Lietuvos pajamų šaltinis. Tada musų vyriausybė ir ukio kultūros mokslų specialistai, nukreipėm dėmesį į savo ukio tobulinimą, kad tuo būdu pagerinus musų ukininkų ekonominę buitį, kad pakėlus muštąbą gamybos, kad gavus daugiau produktų ir pelno iš musų žemės.

NELENGVA UZDUOTIS

Kadangi musų ekonominio gyvenimo gerbuvis priklauso nuo musų ukio tobulumo, tatau mes dabar Lietuvoje dedam pastangas pakelti musų ukio kultūrą, mokinamės tobuliau ukį vesti, žemę apdirbti, kad daugiau iš jos javų gauti ir, kad javai būtų geresni. Rupinamės geresnės veislės gyvulius auginti daugiau ir pigiau gyvulių užauginti, kad pardavus, pelno būtų daugiau. Žodžiu, dedam pastangas visu frontu plėsti ukio kultūros mokslą musų praeuagančiam jaunimui, mokinam visus but pavyzdiniais ukininkais. Tam tikslui įsteigta Dotnavoj žemės ukio Akademija, kurioje man tenka mokytojauti. Mokinam ne tik mokyklose jaunus, bet ir senus kaime ir viensėdijoj ukininkus pavyzdinčiau ir tobuliau ukius vesti, nurodom jiems kokius javus tam tikroj žemėj sėti, kokius gyvulius auginti ir kaip auginti.

Musų ukio kultūra kyla. Dabar Lietuvoje jau praktiškiau lietuviškai ukininkauja negu seniau ukininkavo. Tiesą, yra dar tokių senių, kurie atsisako priimt musų patarimus, dirba žemę taip kaip jų tėvai ir protėviai dirbo, bet mažai tokių yra, ir jų skaičius kas metai mažinasi. Kuomet jie mato, kad jųjūs susieda, kurie klauso agronomų patarimų, dirba žemę taip kaip jiems nurodoma, augina gyvulius pagal agronomų įsakymus ir gauna didesnę naudą — pelną iš ukio, tuomet ir tie seniai persitikrina, kad reikia agronomų klausyti ir priima jųjūs patarimus, mokinasi moderniški ukį tvarkyti. Išnaudojam visokias priemones savo ukio kultūros kėlimui, rengiam parodas ukio gaminiais, raginam ukininkus konkuruoti gyvulių auginime, skiriam dovanas — premijas ukininkams, užauginusiems geresnius gyvulius ar paukščius, musų ukininkai gaudami dovanas ir garbę, pradeda stengtis konkuruoti ir tokiu būdu sparčiai kelia musų ukio kultūrą, padidina ukio gamybą ir pagamina geresnius produktus, užaugina geresnius gyvulius.

PRATINAM VAIKUS PRIE UKIO

Dabar Lietuvoje netiktai mokyklos studentai, bet ir visi kiti seni ir jauni žmonės pradeda suprasti žemės, ukio vertę. Mes norim suinteresuoti vaikus musų ukio; kaimuose, viensėdijose ir miestuose daržininkų tarpe atsiranda vaikai, kurie entuziastiškai domisi ukio mokslais ir rekalais. Yra tokių įvedimų, kad paskiriam vaikai žemės sklypelį ir pasakom jam užauginti paskirtų daržovių ir pasakom, kad kuris geriaus pasizymės daržovių, javų auginime laike parodos parodys savo gabumus, tas gauna dovanas ir pagyrimus. Dabar yra Lietuvoje daug, kurie kompetuoja besimokindami auginimo javų ir daržovių, gauna premijas. Žodžiu, mes dedame pastangas pakelti savo ukio kultūrą, gauti iš savo lietuviškos žemės kodaugiau pelno. Gamyboje taupom laiką, raginam ukininkus sąmoningai sunaudot jųjūs atliekamą laiką.

MUSŲ UKIS KYLA

Aš galėčiau jums skaitilinėmis didžiausią pasaką pasakyt, bet užimtų daug laiko. Kad sutrumpinus jusų brangų laiką, kad neuvarginus jus skaitilinį skaičiavimu, aš pasakau jums, amerikiečiai, kad musų ukio produkcijos pajamos kas metai kyla, valstybė gauna daugiau pajamų, ukininkams palieka daugiau pelno, ukininkai laipsniškai žengia pirmyn ekonomiškai gerbuvin. Geriau valgo ir gražiau rėdos, nes gauna daugiau iš savo ukio pajamų. Bet yra nemažai ir skurde gyvenančių, nes tuli musų ukininkai nesugeba priprasti prie praktiško ukio vedimo, kiti nenori naujenybių, laikosi senoviškų papročių ukio apdirbimui. Kiti praleidžia pinigus netiksliai, vieton pirkti trašas, perka degtinėlę ir kitokius daiktus. Nieko nepadarysi, visus išmokyti negalima.

Greta to, mes norime kogeičiausia kaimus panaikinti, išskirstyti ukininkus į viensėdijas, nes to ukio kultūra butinai reikalauja. Taigi, kaimai naikinami, žemės parceliuojamos. Seni papročiai ukio vedimo naikinami, naujos gyvulių veislės įvedamos. Auginam naujos veislės kiaules, ikad padarius geresnį bekoną, auginam geresnes veisles vjštias, kad gavus didesnius ir daugiau kiaušinių; auginam geresnius arklus, avis ir karves.

UKIO PRODUKTŲ EKSPORTAS

Dabar Lietuvos ukio gamybos produktų eksportas jau labai pakilęs. Seniau neužtekdavo mums patiems javų, gyvulių, mėsos ir kitokių produktų, o dabar jau stinga mums rinkų musų ukio gamybai. Visoj Lietuvoj veikia pieninės, darome kur kas geresnį sviestą, geresnius surius, užsienių rinkose parduodam. Seniau veik visus ukio produktus parduodavom Vokietijai,

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'O parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILEK MUSŲ!"

(God, have mercy on us!)
400 pusl. Gražūs, tvirti apdarai,
Kaina tik \$1.35 su persiuntimu. Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

bet dabar vokiečiai boikuotoja musų ukio gamybą politiškais iš-rokavimais. Dabar mums tenka ieškot rinkų ukio gamybai kito-se šalyse, kompetuot su ukio šalimis. Konkuruojam, randam rinkas savo gamybai, sviestui, suriui, bekoniui ir kiaušiniams. Daugiausia eksportuojame į Angliją, Čekoslovakiją, Belgiją, Francuziją, Italiją ir kitas šalis, toli nuo Lietuvos. Musų bekoną seniau niekas nenorėjo pirkti, nes netikęs buvo; angliai nupirkę musų bekonus (lašinius) keli metai atgal, negalėjo įkšt, tai tepė ratas; bet dabar angliai ir kitų kraštų žmonės valgo musų bekoną ir sviestą apsilaižydami, nes šie musų ukio gaminiai tobuli, skanūs.

Laike pastarų kelių metų musų ukio gamybos eksportas davė mums kelioliką šimtų milijonų litų; už parduotus ukio gamybos produktus, nusiperkam reikalingus daiktus, ypatingai manufakturos produktus užsieny; mašinas, anglį, žibala, radio ir automobilius ir kitokius dalykus už parduotus ukio produktus. Surenkam užtektinai pinigų — litų, išlaikymui musų valdžios, kariuomenės ir dar palieka musų ukio kultūros tobulinimui, pramonės vystymui pinigų. Šie turiai ateina iš musų žemės.

ZEMĖ BRANGINAM

Besipletojant ukio kulturai Lietuvoje, brangindami žemę, norim išnaudoti visus dykalaukus paversdami juos į dirbamą žemę. Nusiausinam balas, paruošiam dirvą javams arba dobilams ar kitokiems augalams. Bet gi negalima į taip trumpą, vos 16 metų nepriklausomos Lietuvos, laiką viską pastatyti kaip mes norim. Vienok lietuviai pasiryžę atsistoti ant lygaus ukio kultūros pagrindo su daais, vokiečiais ir kitais ukio kraštais.

Ukio gamyba kyla, kyla musų kapitalas, kyla pramonė. Turim 6 moderniškas gyvulių skerdyklas, neblogesnes už jusų Chicagoj esamas — stork-yardų; turim cukraus išdirbimo fabrikus, auginam cukrinius runkelius; turim linų apdirbimo fabrikus, daug kitokių fabrikų. Žodžiu, musų ukio pramonė ir industrija plėtojasi, auga. Seniau iš Lietuvos visą žalią medegą budavo išvežama užsienin apdirbimui, ypatingai miškų medžiai. Dabar mes turim savo krašte fabrikus, apdirbam medžius, išvežam gatavą produktą. Dabar mes aprūpinam musų krašto darbininkus darbais, tad kapitalas apdirbimui žalios medegos pasilieka Lietuvoje. Galėčiau jums per ištisą dieną pasakoti apie musų pastangas kėlimui musų ukio kultūros, pramonės ir industrijos. Bet pakaks to, kad šiais keliais savo pareiškimais supažindinsiu jus, broliai ir seseriai amerikiečiai. Šie visi darbai ir pasisekimai mus yra galimi delto, kad mes turim savo nepriklausomą valstybę, kad mes patys esam savo krašto gaspadoriai. Jeigu nebutume atgavę nepriklausomybę, tai Lietuva, jos ukis ir ukininkai, visi šalies gyventojai tebebutų rudiję, Lietuvos žemė tebebutų rudijus. Dėka musų tautos sąmoningumui ir laimei, suteikusiai mums nepriklausomybę, mes dabar kur kas geriau gyvenam, aukščiau ukio kulturoj pakilom ir dar kylam, einam pirmyn progreso keliu.

Lietuvoje dabar anksti ryto pirmiausia matom ukininkus važiujančius su pienu, vežimas paskui vežimą eina į pienuinių centrų. Tokių reginių seniau Lietuvoje nebuvo. Mes turim platų tinklą pienuinių išplėstą Lietuvoj, visos jos veikia ir turtėja. Dabar lietuviška karvė daugiau pieno duoda ir geresnį pieną. Dabar matom gražesnes kiaules, avis ir karves; atėjus pavasariui, ukininkai jau nereikia priekelt karvę paėmus už uodegos gar ištraukt iš nuklumpimo. Tai retas atsitikimas, kad karvė nuklumpsta ar vos paeit gali.

Kildami ukio kultūros progresą, kylame ir kitais atžvilgiais. Mokslas pritaikomas į praktišką gyvenimo rėdą. Musų keliai tobulinami, miškai taupomi, viskas dabar Lietuvoje kitaip tvarkosi, iš ukio gamybos mes gyvenam, išlaikom valstybės administraciją ir tautinę kariuomenę. Šimtai milijonų ateina iš ukio, gaunam juos iš gamybos ir valdiškais mokesčiais. Šiandieną musų ukininkai moka valdžiai daugiau negu seniau mokėjo, bet lengviaus jiems sumokėt mokesstis dabar negu kad seniau buvo. Aišku, kad pas juos litų yra dabar daugiau negu seniau buvo rublių Rusijai Lietuvą valdant. Tai yra požymiai musų savistovaus nepriklausomo gyvenimo progreso ir musų ukio kultūros progreso.

Mes dėkingi jums, amerikiečiams, už milžinišką paramą anais kritiškais laikais kovoje už nepriklausomybę mums suteiktą. Su jusų pagalba Lietuva atsistoj ant savo kojų ir tvirtai žengia pirmyn. Mes dabar jau rupinamės apie užsieny gyvenančius savo viengencius; norime su jais palaikyti glaudžius santykius, norim jiems kuo galima padėti. Tuo tikslui yra įsteigta draugija užsieny lietuvių reikalais rupintis. Mums svarbu dabar tvirtiems esant, palaikyti ryšius su užsieny lietuviiais ir reikalui esant, padėti jiems išlaikyti tautybę ir lietuvišką kultūrą.

Mes negalim jus, užsieny gyvenančius pamiršti. Įvertinam amerikiečių pasiaukavimą Lietuvai, įvertinam jusų nuoširdų ir patrijotingą bendradarbiavimą mums atvadavimui sostinės Vilniaus ir trečdalis Lietuvos žemių. Delto mes atvykom pas jus, norim susipažint su jumis ir jusų gyvenimu, norim supažindint jus su savo gyvenimu nepriklausomoj Lietuvoj, nes tik vieni kitus pažindami, glaudžius ryšius palaikydami, galėsime bendradarbiaut ir

SVEIKATOS SKYRIUS

Šių skyrių tvarko ir prižiūri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo Dr. A. L. Yuška

VAIKŲ KADUKAS

Vaikui susirgus pasirodo kokie nors ženklai: k. t., svaigimas galvos, pakilimas karščio, širdies plakimas, kai kurių sąnarių skaudėjimas, vėmimas, o, retkarčiais, kada smarkesnė liga veikia ant nervų, tai ir konvulsija arba kadukas. Tuos įvairius apsišėkimus mes vadiname simptomais. Čionai aš kalbėsiu apie vieną svarbiausių simptomų, t. y. vaikų konvulsiją arba kaduką.

Kaduko traukimas patys save nėra liga, o tik parodo mums, kad ligonio nervai yra smarkiai suerzinti, kokios nors ligos perais, prieš kuriuos negali atsilaikyti, nes jaunų vaikučių nervai yra opūs ir lengvai pasiduoda visokioms ligoms.

Delto bile kokis smarkus kutenimas nervų galūnių pasiekia nugarkaulio ir galvos smegenis, o, iš ten kitais dirksniais pasiekia skirtingus raumenis, ir pasirodo kaduko pirmieji ženklai. Vaikas buna neramus, iš miego pašoksta, dreba, kojų ir rankų raumenys trukčioja. Vėdas pabala, taso vemti, blakštienas, lūpas į šalis sukineja, galvą aukštytin perverčia, ant lūpų pasirodo baltos putos, visas kunas pamėlynuoja, sustirsta, vaikas lieka be sąmonės. Tokis traukimas tęsiasi maždaug 5 minutes. Vėliau ta pati veikmė gali atsikartoti ir t. t. Kaduku serga mažiausiai vos kelių dienų kudičiai ir didesni vaikai net iki 5 metų ir senesni.

Priežasčių, nuo kurių vaikai susergera, yra daug. Kai kurie vaikai turi silpnus nervus iš prigimimo. Jei vienas iš tėvų yra sirgęs reumatizmu, džiova, limpančiomis ligomis, arba kurie yra pavartoję daug tvirtų gėrimų, tos ligos gali pereiti ant jų ainių arba gentkarčių. Vaikai palieję suminkštėjimu kaulų (rikets) ar kitokiomis ligomis, greitai pasiduoda kadukui traukimui. Taipgi netiesioginiai koku nors budu suerzinti nervai, k. t. pilnai nesugromuliuotas valgis, kirmainai žarnose, nešvarumas šlapinimo organų, nosyse adenoidai, dygimas ar gediomas dantų, išgastis, nuovargis ir skausmai kur nors sąnariuose. Tiesioginiai nuodai, limpančios, staigios ligos, k. t. nugarkaulio ir smegenų uždegimas, skarletina, tymai arba jadra ir plaučių uždegimas ir t. t.

bendromis pastangomis sostinę Vilnių atvaduot, suvienyt mūsų kraštus po viena tautine vėliava (aplodismentas).

Vienybėje, susitarime, nors neskaitydami budami, mes galėsime įrodyti pasauliui ir savo neprietelinguoms kaimynams, kad mes verti nepriklausomybės, kad mokame save valdyti ir savo tautos ir savo krašto kultūrą kelti. Tatai mūsų buvimas Amerikoje, šis vizitas jums, amerikiečiai, turi tikslą. Mes dėkingi jums už apjankamą Lietuvos, už suteiktą jai pagalbą ir tikimės, kad ateity jus remsit Lietuvos visuomenės planus ir veiksmus, remsit VVS ir VGF, padėsit mums atvaduoti sostinę Vilnių ir išlaisvinti pavergtus brolius ir seseris.

Štaip baigė savo kalbą gerb. prof. Balys Vitkus. Publika palydėjo jo kalbą gausum aplodismentu. Kaip kalbininkai, visi

Latvių Valstybingumo Ruožai - Praeities Kronika

— ARBA —

KAIP LATVIJA BUVO LIETUVIŠKAS VALSTYBES—KUNIGSTIJOS SAVISTOVAI VALSTYBELĖ TARPE 1561—1660 M.

Latviai taip pat kaip ir lietuviai kaip Baltikos jūrės pakrantės ainiai — žmogysta, labai aktyva valstybingumo atžvilgiu. Mat, nuo senų senovės įsigyvenus tarpe dviejų didžiųjų žmogystos atskalų — slavų ir teutonų arba vokiečių ir rusų. Istorijos kronikose latviai pasirodė 12-šimtmečio pabaigoje ir 13 šimt. pradžioje, kuomet iš Baltikos jūrės užplūdo Šv. Romos Imperijos ordėnai. 1) Kardininkai ir 2) Kryžiai. Taip sakant, vokiečiai arba krikščionybės vyčiai.

Latviyoje, butent Rygoje, kardininkai atsibaladėjo 1198-1204 m. Suprantama jie ten uždėjo savotišką koloniją — valstybę. Taigi latviai nuo 1204 m. iki 1561 m. buvo karininkų ordėno kolonija. Tikiai 1561 m. atsiskyrė nuo vokiško Šv. Romos Imperijos ordėno. Mat, prisidėjo prie did. Kunig. Lietuvos arba tapo D. K. Lietuvos savistova Kunig. Kurliandija. Apie šį įvykį gerai pasako Cambridges universiteto (Anglijos) istorikas R. Nisbet Bain knygoje "Slavonic Europe". Istorikas savo veikalė 84-85 pusl. rašo: "Svarbu žinoti, kad Zigmuntas (Lietuvos Didysis Kunigaikštis) sudarė šią svarbią sutartį ne kaipo Lenkijos karalius, bet kaipo Lietuvos D. Kunigaikštis — But as Grand Duke of Lithuania".

Po šios sutarties pasirašymo, už kelių metų, įvyko Lublino unija. Na, po unijos vienybės Lenkijos seime pakilo klausimas: Kaip dabar su Latvija? Lietuva unijoje su lenkais. O Latvija buvo de jure Lietuvos savistova kolonija — kunigaikštija. Štai Lenkijos Seime paki-

lo klausimas. Lenkų gynėjas — kancleris Petr Meszkovski seimui reportavo: "Zigmuntas padarė sutartį su Latvija kaipo Lietuvos Did. Kunig. ir 1561 m. užėmė Livoniją — Latvią su grynai Lietuvos kariuomene".

Toliaus "Slavonic Europe" parodo: "1561 m. Lietuvos Hetmonas Kunig. Nikolajus Radvilas gavo pakvietimą nuo Did. Mistro, buk jįsai nori pasimatyti su Hetmonu Latvių Pavilione prie Rygos. Pasimatymas — pasitarimas įvyko".

Rugsėjo, tais pačiais metais, Livonų-Latvių pasiuntinybė nuvyko Vilniui D. K. Zigmunto raštine. Ir lapkričio 28 d. susitarimas baigtas. Užvirtinimas buvo užgirtas tikiai vasaryje, 1562 m. Sulig sutarties: "Latvija tapo Lietuvos Did. Kunig. kunigaikštystė, Kurliandija. O Kefferlis tuo tarpu liko Kurliandijos kunigaikščiu. Kefferlis tuo momentu buvo metęs R. Katalikybę — buvo jau Luteronų?"

Apie šį Latvių ir Lietuvos įvykį gana aktyviai nukalba ir Britaniko Encykl. II laidos, 21-me tome 910 pusl. Latvių — Lietuvos vienybė žlugo 1660 m. Reiškia po 100 metų. Kuomet anot International Encyclopedijos 18-to tomo 776 pusl. pasakymo "Alivos Taikoje, 1660 m. Lenkija Livoniją (Latvija) atidavė Rusijai".

Lietuvos — Lenkijos karalius Jonas Kazimieras Alivoje po Francuzijos globos 3 d. gegužės 1660 m. netik, kad Latvią ir Lietuvą atidavė rusams, bet jįsai ir atsisakė nuo karališko trono (sosto). Vis tai buvo lenkų tarpasavinių vaidų ir intrigų davynys...

VIZITAS PAS DRAMATURGĄ NAGORNOSKĮ

Rašo Jonas S. Galutis

Daugelio mūsų tautos mylėtojų gyvenimas lygsta prie jūros, kuri kartais esti rami ir žaidra, kartais audringa ir tamsi...

Jaunystėje idealisto gyvenimas, kuomet energija ir spēkos atsinaujina kasdien, tai nors tikslai ir intucijos įneša į audringus verpetus, bet vis pakanka jėgų atsilaikyti; bet senatvėje, kai fizinė galė sumažėja, ir mažos audros didelėms pasidaro — naujauku...

Šiuos žodžius rašančiam teko šiomis dienomis atlankyti naujai dekoruotą Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordėno seną dramaturgą, p. Vincą Nagornoskį, ir stebėti jo gyvenimo aplinkybes. Tėmyjant jį, vaizduojasi jura, banguota jura, kurios vilnys kilnojasi, pinasi, verpetuoja, skundžiasi, išmetinėja, graudžiasi ir ramina, kartais liudiesio, kartais džiaugsmo ašaras reiškia...

Taip vaizduojasi tas dvasios karžygis ir jo pasiryžimas nugalėti jėgų priešą, ir praeties darbas savo tautos butį apvainikuoti.

Tose vizito valandose mūsų tautos praeties darbu reiškėjas, ir į ateitį tako skinėjas, išrodė kaip senas vaidyla, kuris gimdė manyje ir gailėstį ir džiaugsmą... Nes jo akyse taip gi spindėjo ilgesis ir nuovargis, o krutinės alsavimas vaizdavo blaškanciosi jūrą, bei karžygių pažeistą kovos lauke, dejuojantį.

Be, jis, nors pailsęs, vienok, Gedimino Ordėnu dekoruotas, vilties nenustojia, ir visa jo esybė iškilmingai sakytį sako apie kuopimą jėgų ateities darbams.

Turbūt nieko nėra kiltesnio, tobulnesio, kaip tautos ir tėvynės meilė bei noras dirbti jos labui. Tė idealai ir nuvargisiam teikia naują energiją, naują galią, naują intuciją tvėrimu bei kurybai. Meilė tėvynės jam teikia sielos prieglaudą nuo visų gyvenimo audrų...

Besikalbant su vaidyla ir nepajunti kaip dingsta visas jo bejėgiškumas. Štai, iškilmingai pakilęs nuo rašomajo skubnio, nueina į kitą kambary, ir aki-

trys gerb. svečiai žavėjo mus ir daug naujo patyrėm iš jų kalbų apie mūsų seną tėvynę Lietuvą. Faktas palieka, kad jei mūsų visuomenė ir jos vadai mokės įvertinti jų kalbose išreikštas idėjas ir pageidavimus, tai Amerikos lietuviai ne tik bus artimesni Lietuvai, bet savo tarpe galės buti labiau vieningi. O šiame momente, anot svečių pareiškimų, mūsų tautai butinai reikalinga tautinė vienybė, visiškasis solidarumas ir organizacinis aktualus veikimas. Malonu butų, kad jų jįsai misija Amerikoje pilnai pavyktų.

Sutraukė M. Stakėnas

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA SIUNČIA PINIGUS

- ir -

PARDUODA LAIVAKORTES į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suiško Laivų Vardus, Kuriais Atkelia-vot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šalį. Išaiškina Apstį Per-siuntimui Daiktų Lietuvon.

Žodžiu sakant, kiekvienas keliauninkas, keliaujantis per Amerikos Lietuvos agenturą buna aprupintas nuo namų iki namų.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu.

Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų, kreipkitės į Amerikos Lietuvos agenturą, ji jums sažiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

Senelis dramaturgas fiziškai susilpnėjęs. Jo nuilsusi krutinė sunkiai alsuoja... Rodosi jam kvapo truksta... Jo veidas pabalęs, lyg drobė mėnesienoje. Bet akys, pilnos tėvyinės meilės ugnies ir noro dirbti brangų dramos kurybos darbą.

Dabar jis rašo naują penkių aktų dramą, "Šv. Jurgis". Knisasi kuogiliausiai senovės literatūroje, renka medžiagą, ir pina kurinį atvaizdavimui idealisto ištvėringumą...

Nuo Red. — Gerb. mūsų dramaturgas Vincas Nagornoskis prisiuntė Amerikos Lietuviai naujai parašytą veikalą "Revolucijos Viltis" — triaktę tragedija. Lošime dalyvauja 13 ypatų. Bus apie 50 pus. knygelė. Netrukus bus perskaityta ir perleidus per laikraštį, bus galima scenos mylėtojams naujas veikalas pagamint.

Vyšnios Medis

JAPONŲ PASAKA

Vienoje Japonijos dalyje yra labai senas ir garsus vyšnios medis, vadinamas luoroku-zakura, arba "šešioliktos dienos vyšnios medis", nes jis žydi kiekvienų metų pirmo mėnesio šešioliktą dieną ir tikiai tą dieną. Taigi jis žydi per didelius šalčius, kada paprastai kiekvienas vyšnios medis dar laukia pavasario ir ne drįsta žydėt. Bet luo-roku-zakurą verčia žydėti gyvybės jėga, kuri jame paslėpta; toji medyje uždaryta jėga yra žmogaus siela...

Gyveno kadaise vienas samurajus X. Tas samurajus turėjęs sodą, o sode augęs vyšnios medis. Kasmet balandžio mėnesį, jis apsikraudavo žiedais; o samurajus atsiminė, kad, dar budamas vaiku, jis žaidavo po tuo medžiu; jis buvo labai senas ir matė daug kartų. Kada samurajus paseno ir visi, ką jis mylėjo, numirė, visam pasauly jam liko brangaus, tik tas vyšnios medis. Ir staiga vieną vasarą, jis pradėjo džiuti. Senas samurajus labai nusiminė, ir kaimynai, norėdami jį nuraminti, atnešė ir pasodino jo sode kitą gražų jauną vyšnios medį. Senis jiems dėkojo ir sakėsi esąs patenkintas, bet jo sieloje buvo labai liudna, nes jis mylėjo seną medį ir niekas nebutų galė-

jęs jam jo pakeisti. Bet galų gale jis atsiminė kad yra budas, kuriuo jis galėtų išgelbėti savo mylimą medį. Jis nuėjo į sodą ir nusilenkęs nudžiuvusiam medžiui tarė: "Prašau tavęs, buk malonus, pražydet dar kartą aš tuojau numirsiu vieton tavęs", — ir paskui, ištiesęs po medžiui kilimą padarė chara — kirį, kaip pritinka samurajui. Ir jo siela perėjo į vyšnios medį, kuris tuojau pražydo nors buvo dar tik 16-ta sausio. Ir nuo to laiko, kasmet jis žydi tikiai pirmo mėnesio šešioliktą dieną, šaltu snieguotu laiku.

Pagal V. Chitrovo. — Arėjas Vitkauskas

ILGALAIKINIS SUFRIZAVIMAS

Už Prieinamas Kainas
Marcel Sugarbiniavimas 50¢

Pla u kų Išplovi-mas ir Pirštais Suraitymas \$1.

Veido Vatinis Masažas ... \$1.50

JOSEPHINE'S GROŽES SALONAS
476 Main gatvės — Dial 2-9707

NAUJA MUZIKA

Iš Operetės "Lietuvaitės"

tinkama

Chorams, Solistams ir šiaip

Muzikos Mėgėjams

Parašė J. STEPONAITIS, muziką

pritaikė J. ŽILEVICIUS

Čia sužymėta Visos Operetės

"Lietuvaitė" Dainos:

- 1) — Užtraukim, Jaunime —
- 2) — Ramiai Miegok —
- 3) — Vaikščioja —
- 4) — Vėl Susirinkom —
- 5) — Sveikas Drutas —
- 6) — Kur Mano Panytėlė —
- 7) — Šokim, Šokim —
- 8) — Sveiki, Druti —

25

Chorai užsisakydami nemažiau 50 egz. kiekvienos dainos atskirai, parduosim po 5c egzempliorą. Muzikos formatas didelis, 9 1/4 x 12 1/4 colių. Jei choras iš čia sužymėtų gaidų pasirinks keletą ir prisius mums po 25c už kiekvieną egzempliorį, o paskui užsisakytų 50 kopijų, pinigai bus atskaityti prie vėlesniojo užsako. Kreipkitės:

Amerikos Lietuvis

14 Vernon St. Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

ZINIOS IS LIETUVOS

K. Lukšys Pradėjo Dirbti Garsines Filmas Lietuvoje

Kaip jau buvo seniau pranešta, žinomas filminkas K. Lukšys iš Amerikos parsivežė visą reikalingą aparatūrą garsinėms filmoms gaminti ir rodyti Lietuvoje. Ši naujas mados šviesogarsinė aparatūra-pirmas rimtesnis žingsnis garsinių filmų gaminimo srityje Lietuvoje, padarytas K. Lukšio užsimojimu. Neseniai Lukšys baigė parengiamuosius darbus garsinių filmų gaminimui pradėti. Perorganizuotas techninis laboratorijos darbas, nes ligi šiol Lietuvos filmų laboratorijose galima buvo gaminti tik nebylius filmus. Garsinių filmų gaminimas yra žymiai painesnis. Buvo manoma, kad Lietuvoje nutrauktas garsines filmas taks siųsti į užsienį išskirti, bei kopijuoti, kas būtų sudarę daug sunkumų. Tačiau Lukšys nugalėjo tą kliūtį susitaręs su laboratorija "Aušra", pertvarkė kino laboratorijų darbų gamybą garsinėms nuotraukoms išskirti ir kopijuoti. Padaryti bandymai parodė, kad visas techninis darbas bus galimas atlikti ir Lietuvoje.

Antras Lukšio bandymas, kuris sudarė labai daug rūpesčių, tai garsinės filmavimo aparatūros pritaikymas prie Lietuvos darbo sąlygų. Surasta tam darbui atitinkama patalpa, kurioje ir bus daugiausiai traukiamas garsas: muzika, kalbos, dainos ir painesni muzikiniai veikalai. K. Lukšio garsiniai filmavimo aparatai yra tokie moderniški, kad galima traukti garsines filmas dveju būdu: garsą ir vaizdą kartu ir atskirai tik garsą. Tuo būdu darant garsus atskirai, ypač prie nuotraukų iš gamtos visuomet gaunami geri vaisiai, nes traukiant garsus specialiai izoliuotoj patalpoje jautrus mikrofonas apsaugotas nuo pašalinių garsų, kurie trukdo garso grynumui užrašyti. Ši taktika būdu daromos visos garsinės, vaidybinės, muzikalinės filmos visame pasaulyje. K. Lukšio lietuviškų garsinių filmų gaminimo bendrovė kreipėsi į valdžios įstaigas, visuomenės organizacijas, bei žmones, kad jos praneštų apie rengiamas šventes, iškilmes, paminėjimus ir kita. Ši naujoji Lukšio bendrovė viską nufilmuos ir rodyt grynai lietuviškas filmas. Tsb.

Lenkai Nori Apsaugoti Pilsudskio Tėviškę

Tauragės apskrityje yra nežymus Tenėnių palivarkas, kurį dabar valdo ukinkas Biliunas-Bilevičius. Tas palivarkas savo laiku sudarė dvaro centrą, kuriame gimė ir nuo rusų žandarų slapstėsi dabartinis Lenkijos diktatorius maršalas Pilsudskis. Vėliau, dvarą Pilsudskio tėvas praskolino Vilniaus Žemės bankui, kuris jį per kelius kartus atskirais sklypais pardavinėjo apylinkės ukinkams. Pastaruoju laiku Lietuvos lenkai labai susidomėjo Tenėnių palivarku. Jie stengiasi dėti visas pastangas tą palivarką iš dabartinio jo savininko atpirti ir saugoti, kaip maršalo Pilsudskio tėviškę. Tsb.

Lietuvos Susisieikimas su Vokietija

Del visiems žinomų įvykių Klaipėdos krašte Vokietija buvo sulaužiusi mažojo pasienio susisieikimo sutartį su Lietuva ir tokį susisieikimą pasienio gyventojams buvo uždraudusi. Dabar tą susisieikimą Vokietijos pasienija ties Kybartais ir kitose vietose pradeda atgyti. Kaip iš Vokiečių, taip ir iš Lietuvos pusės yra pašalinti plakatai, kuriuose buvo raginama pas kaimynus nieko nepirkti. Be to, nei vienoj, nei kitoje pusėje nedaroma sunkumų pereiti sieną ir pirkti nustatytame kiekyje produktų ar kitų dalykų. Iš Eitkunų į Kybartus ateina daug žmonių iš Vokietijos pigiau pavalgyti, nes su savim daug ko nešiti negali. Atitinkamos Vokiečių įstaigos Tilžėje pradėjo vėl išdavinti didesni skaičių, vadinamų šeimos kortelių maistui iš Panemunės esančios Lietuvos pusėje parsinešti. Neseniai tokių kortelių Vokiečių valdžia

Vokietijos gyventojams pasienyje išdavė apie 6.000 Tos kortelės anksčiau buvo atimtos. Prie Tilžės magistrato kasdien stovi ilgos tilžiškių eilės. Visi jie nori gauti leidimus parsinešti maisto iš Panemunės, Tilžės visuomenė, ypač darbininkai nuolat kreipiasi į valdžios įstaigas ir prašo pašalinti mažojo pasienio susisieikimo trukdymą. Matyt, vokiečiai suprato, kaip žalingas yra pasienio susisieikimo varžymas jų pačių gyventojams. — Tsb.

Lietuva Protestuoja Del Vokietijos Spaudos Šmeižtų

Kai tik Lietuva Klaipėdos krašte pradėjo vykdyti teisėtus ir teisingus reikalavimus, kuriuos ji gali reikalauti remdamasi Klaipėdos krašto statutu ir autonominė konvencija, tai Vokietijos spauda tiek pernai, tiek šiemet nuolatos nesiliauja bauriausiais žodžiais šmeižusi Lietuvą. Iš jos tenka išgirsti Lietuvos adresu paleisti net toki išsireiškimai, kad Lietuva esanti sezoninė valstybė, liliptų valstybė ir kiti panašūs "kultūringi" priedėliai. Toki Vokiečių spaudos šmeižtai savaime suprantama labai kursto Vokietijos gyventojus vykdyti Lietuvai ir kelia neapykantą prieš rypruosiuose gyvenančius lietuvius.

Neseniai Lietuvos pasiuntinys Berlyne įteikė Vokietijos vyriausybei raštą, kuriame protestuojama prieš vokiečių spaudos, ypatingai Rytų Prusijos laikraščio planingai jau seniai varomą Lietuvai nedraugingą kompaniją. Toliau rašte pareiškiamas, kad Lietuvos vyriausybė pakartotinai yra priversta atkreipti vokiečių vyriausybės dėmesį į tai, kad tokią planingai varomą neapykantos ir kiršinimų propagandą gal turėti žalingų pasekų abiejų valstybių santykių plėtojimuisi, ir nurodoma, kad tokios rusies spaudos kampanija neturi sau pavyzdžio tautų santykiavimo istorijoje.

Tai iš tiesų labai biaurus ir nekultūringas vokiečių spaudos darbas.

Šiaulių Sąjunga Mini 15 Metų Sukaktuves

Šiemet birželio 23 dieną sukanka lygiai 15 metų, kaip buvo įsteigta Lietuvos šiaulių sąjunga. 15 metų sukaktuves šiemet Lietuvoje šiaulių rinktinėse ir buriuose bus minimos birželio 23 ir 24 dienomis. Tomis dienomis kai kurios rinktinės savo sąjungos sukaktuvių iškilmes sujungs su kitomis vietos iškilimėmis. Panevėžio rinktinė šves kartu ir Panevėžio iš bolševikų atėmimo 15 metų sukaktį. Šakių rinktinė iškilmes sujungs su paminklo dr. V. Kudirkai atidengimo iškilimėmis kudirkos Naumnesty. Iškilmes visur numatoma paminėti labai plačiai ir įspudingai. Tsb.

Lietuvių Tauta Vieninga Vilniaus Vadavimo Darbe

Neseniai Kaune Vytauto Didžiojo universitete buvo surengtos politinės diskusijos Baltijos sąjungos ir Vilniaus klausimais. Šiose diskusijose dalyvavo kai kurie profesoriai ir šiaip vienas kitas politinis veikėjas. Kalbėtojai į minią paleido keletą neatsargių išsireiškimų — jų asmeniškias nuomones Baltijos sąjungos ir Vilniaus klausimais. Šitie jų neatsargūs posakiai plačiai nuskambėjo lenkų spaudoje ir juos emė kartoti negalvojanči Lietuvos visuomenė.

Del to Lietuvoje ir ypač Kaune buvo surengta eilė mitingų kuriuose visuomenės veikėjai ir Vilniaus vadavimo darbininkai aštriai pasisakė prieš tokius neatsargius išsireiškimus, skaudžiai paliečiančius opiausius Lietuvos politikos klausimus. Šių įvykių pasėkoje tarė savo žodį ir Lietuvoje bei jos ieseivijoje plačiai išsišakojusi Vilniaus vaduoti sąjunga, su kurios žodžiu Vilniaus klausimu Lietuvos visuomenė rimtai skaitosi. Kalbamoji sąjunga savo skyriams bei Apygardoms išsiuntinėjo aplinkraštį, kuriame sakoma: "paskutinėmis dienomis įvyko negeistini mūsų gyvenime faktai, kurie yra labai pavojingi Vilniaus vadavimo akcijai. Vienas profesorius paleido labai ne-

atsargių ir neteisingų posakių, ardančių stebėtinai vieningą mūsų visuomenės nusistatymą Vilniaus atžvilgiu, ir žeminančių mūsų tauto gynimosi pajėgumą. Kitas profesorius dar aštresniais posakiais pakartojo tas mintis viename mūsų dienraštyje. Kas priverė tuoda profesoriu viešai skleisti mintis... sunku pasakyti. Gal but, čia padarė daug įtakos Kuno Politinio Klubo laisvi pasikaitėjimai; ar nuolatinis kabinetinis darbas atitolino nuo gyvenimo ir neduoda jiems tinkamai objektingai įvertinti jo reikšinius. Mes niekuomet nebuvoome griežti priešinkai susitaikinimo su lenkais. Mes tik reikalavome ir tebereikalavame, kad būtų patenkintas teisingas mūsų tautos reikalavimas del Vilniaus ir prie tautos būtų prieita be mūsų savigarbos pažeidimo". Savo raštą Vilniui vaduoti Sąjunga baigė šiais žodžiais: "mes tikimės, kad mūsų visuomenė, kaip buvo ligi šiol, taip ir ateityje liks vieninga Vilniaus vadavimo darbe ir nepasiduos nusiminimui žmonių, kurie su Vilniaus vadavimo darbu nieko bendro neturi".

Vilniui vaduoti sąjunga niekados nėra priešinga svarstant vienus ar kitus budus su lenkais susitaikinimo, tačiau tie svarstymai neturi būti niekadose priešingi vieningam lietuvių tautos nusistatymui ir jos garbės žeidimui. Kol lenkai neatstatys sulaužyto uvalkų sutarties, kol negrąžins Lietuvai Vilniaus ir Vilniaus krašto, tai jokio Lietuvos politinė grupė, nei vyriausybė su lenkais nesitaikins. Tsb.

Klaipėda Janušausko Skridimui Davė 11.000 litų

Ruošiamo Janušausko skridimo per Atlantą į Lietuvą, Lietuvos visuomenė nepaprastai laukia. Dabar nekieno neraginami Lietuvos gyventojai nors ir mažomis sumomis, tačiau kiek galėdami aukoja tam kilniam žygiui. Daugelyje miestų ir miestelių yra sudaryti transatlantinio skridimo komitetai, kurie visokiais būdais parupina kuo daugiausiai lėšų tam tikslui ir jas siunčia Janušauskui.

Veikiausias transatlantinio skridimo komitetas Lietuvoje yra Klaipėdoje. Paskutiniu laiku Klaipėdoje įvyko visa eilė koncertų ir kitokių pramogų, kurių pelnas buvo skirtas Janušausko skridimui remt. Be to buvo surengtos ir viešos rinkliavos. Iš viso tos Klaipėdos pramogos rinkliavos davė 11.000 litų. Gautos lėšos netrukus bus pasiųstos ALTASS komitetui, kuris Janušausko skridimą organizuoja. — Tsb.

Klaipėdoje Susekta Teroristų Organizacija

Lietuvos teismo organams bevėdant tardymą plačiai pagarsėjusioje Jasučio nužudymo byloje susekta gerai suorganizuota ir plačiai veikusi slapta teroristų organizacija. Joje dalyvavo keliasdešimtys žymių Klaipėdos krašto vokiečių. Tai organizacija vadovaujama Vokietijos pilietis nuolatos gyvenantis Rytų Prusijoje. Jis beveik kas savaitę aplankydavo savo organizacijos narius ir jiems duodavo nurodymus. Apie šios organizacijos veikimą žinojo ir slapta jai padėjo vykdyti nusikalstamus darbus kai kurie atsakomingi ir oficialus vokiečių partijų Klaipėdos krašte vadai. Tsb.

Pavasario Sėja Lietuvoje

Visoje Lietuvoje jau baigiasi šių metų pavasario sėja. Oras sėjos metu pasitaikė labai gražus. Oro sąlygos lauko darbams visur buvo palankios. Sėja prasidėjo balandžio mėnesio pusėje. Balandžio pabaigoje sėja daugumoje vietų, ypač pietų Lietuvoje, buvo jau baigta. Gegužės pradžioje buvo jaučiamas drėgmės trukumas, ypač smeltesnėse vietose. Tai buvo del karštų orų ir šiemet stebėtinai ankstyvo pavasario. Gyvuliai laukuose pradėti ganyti nuo pusės balandžio. Sodnai visur žydėjo nepaprastu gausumu. Jeigu šiais metais nepakenkė amaras ir kiti kenkėjai, kurių pastebima gana daug, tai šiemet sodnų derlius bus labai geras.

Kitais metais tiek pavasario sėja, tiek gyvulių ganymas, tiek sodnų žydėjimai prasidėdavo žymiai vėliau. Tsb.

MUSŲ UOSTAS KLAIPĖDA, GARSEJA

KLAIPĖDA LAUKIA IŠKILMINGOS ŠVENTĖS 30 D. GEGUŽĖS. LAIVAS "MARIEHOLM" BUS IŠKILMINGAI SUTIKTAS KLAIPĖDOS UOSTE

Mūsų Klaipėda labiau ir labiau garsėja pasauly. Kas metą Klaipėdos uostas sulaukia daugiau laivų iš viso pasaulio kraštų. Nors Lietuva maža šalėlė, bet kol ji yra atsirėmus į Baltijos jūrą, jai lemta susisiekti su platum pasauliu ir but žinomai kaip Juros kraštui. Klaipėdos uostas tranzito tonazas kyla kas metas ir kuomet atvaduosim sostinę Vilnių, tuomet mūsų Klaipėda galės lengvai konkuruoti su kitais Europos žymiais uostais; ji galės lenktytiuot su Lenkijos uostu Gdynia ir Latvijos Liepojum ir Ryga, nes per Klaipėdą bus tiesiausias kelias į plačią Rusiją ir tolimus rytus — Aziją.

Tiesa, mes lietuviai kol kas neturim įsigiję savo laivyno; neturim didelių nė karinių ir prekybinių laivų. Mūsų tautinė vėliava dar neplevėsuoja Šiaurės, Baltijos ir Atlantiko jurose. Priežastis to yra mūsų nerangumas ir apsilėidimas, tai viena. Antra, stinga kapitalo. Per trumpą nepriklausomos Lietuvos gyvenimo periodą, vos 16 metų, mes negalėjom sukrauti bei suorganizuoti milžinišką kapitalą del įsigijimo savo prekybos laivyno. Lietuva turi labai daug kitų svarbių problemų ir reikalų — Vilniaus ir treddalio Lietuvos žemių atvadamio problema, tatau sunku visas mūsų tautines, valstybines problemas greitai laiku išsprest. Delto mūsų uosto Klaipėdos reikalai nėra pilnai tobulai sutvarkyti. Bet su laiku prisirengsim, pataisysim, praplėsim ir pagilinsim Klaipėdos uosta, įsigysim prekybai laivyną. Yra viltis, kad juna lietuvių tautos gentkartė gyviau orientuosius savo valstybės reikalais, labiau rupinsis ir Klaipėdos uosto patobulinimo reikalais; gi tuom kartu Klaipėda patitenkina kitų šalių prekybos laivyno pristatomu tranzitui tonozu ir pajamomis.

ŠVEDAI MUSŲ GERI KAIMYNAI

Lietuvos santykiai su švedija rodos labai glaudūs. Švedai pasaulinio karo metu ir pokariniais metais mums buvo prietelingi. Pasekmė mūsų gerų santykių su švedais labai pasireiš-

Vargšai Didikų Rumuose

Rusų laikais, Lietuvą buvo užpludę sveitimaučiai kolonistai. Tai daugiausiai tie žmonės, kurie buvo nusipelnę caristiniam režimui, kurie patys persekiojo Lietuvos žmones už tautinį darbą. Tie persekiojamieji lietuviai nevienas supuvo tolimojo Sibiro laukuose, ne vienias savo jaunystę šaltame kalėjime palėdėjo.

Jų atimtos žemėse atsibaciusieji kolonistai savo rumų prisistatė, dvarų prisigamino, baudžiavą įvedė ir visaipegė Lietuvos žmones. Dar visų atmintyje neišnyko sunkus baudžiavos laikai, dar daugelis senesniųjų žmonių retkarčiais ant savo kuno pajunta skaudžias dvaro urėdo nagaikas. Tai tie nagaikų smugiai, kuriuos jiems teko iškėsti baudžiavos laikais.

Nebėra dabar Lietuvoje nei didelių puošnių dvarų, nei ištyžusių dvarininkų, nei jų urėdų, nei pagaliau skaudžių nagaikų. Šiandien tie dvarai išdalinti Lietuvos lasvės kovų dalyviams-savoniamams mažžemiams ir bežemiams — buvusiemis dvarų kumečiams. Kai kuriuose buvusiu puošnių dvarų rumuose yra įrengtos neturtingųjų našlaičių, senelių ir kitų labdarybės įstaigos. Tie Lietuvos vargšai dabar naudojasi buvusiais didikų parkais, sodais, alėjomis. Jie vienai vaikšto po dvarų rumus, jie vienai ten šeimininkai.

Netoli Kauno ant gojais vainikuotų Nevėžio krantų, kur Nevėžis per raudoną dvarą į Nemuną teka — Raudondvary gyvena Lietuvos didikai grafi Tiškevičiai. Soduose ir parkuose buvo paskendę jų rumai. Keistas jausmas apima žmogų, kai įeini į šiuos rumus: kur anksčiau žibėjo aidenybės, grafi, ten šiandien beturčiai ir našlaičiai gyvena.

Ir taip praeina socialinio gyvenimo reformos banga, lygindama turtuolius ir vargšus. Šiandien Lietuvoje tik vienas kitas buvusiuji Lietuvos didikų gimnaitis tėra užsilikęs...

V. M. ČEKANAUSKAS

kia tuomi, kad švedijos prekybos ir kelevių laivai labiausia remia ir lanko mūsų vienintelį Klaipėdos uosta. Švedų laivais daugiausia iš Lietuvos prekybos gamybos išvežama ir Lietuon iš užsienio atvežama.

Kelevių tranzitas iš Lietuvos ir Lietuvos iš kitų šalių, ypatingai iš Amerikos daugiausia pervežamas švedijos laivais. Švedija turi labai puikų prekybos laivyną, jos laivai moderniški, ypatingai kelevių pervežimui, švedų laivai pasižymi, puikiai įrengti, elektros pajėgą naudoja, švarus ir greitai; švedai kaip kultūringi žmonės, moka gerai patarnauti keleviams, jųjų reikalus tinkamai aprupinti. Šiais atžvilgiais su švedais negali konkuruoti didelių šalių laivynai, patys anglai septynių jurių valdovai jaučia švedų laivyno konkurenciją.

Taigi mums labai malonu, kad mūsų prietelinga kaimyniška švedų tauta gali rimtai konkuruoti; malonu mums turėti glaudžius prekybos santykius su švedais; malonu, kad švedų laivai lanko mūsų vienintelį uosta, perveža daugumą Amerikos lietuvių Lietuvos tiesiai Klaipėdon be persėdimo ir iš Lietuvos atveža mūsų brolius ir sesutes Amerikon, atveža lietuvių krašą — laiškus ir laikraščius.

NAUJAS ŠVEDŲ LAIVAS KLAIPĖDAI

Senai jau gavom žinias, kad švedijos-Amerikos laivų kompanija stato naują laivą "Marieholm", kuris kursuos tarpe Klaipėdos ir švedijos sostinės Stockholmo. Šis naujas moderniškas laivas, kaip švedų-Amerikos kompanijos agenturos biuro žinios mus pasiekė, padarys pirmą savo kelionę į Klaipėdą 30-tą dieną gegužės šį metą. Esmi gavęs žinių nuo švedų-Amerikos laivų kompanijos, lietuvių skyriaus vedėjo, p. Vlodo Mučinsko, kad laivas jau baigiamas statyti ir neužilgio bus plukdomas. Tai dar vienas žingsnis švedų susitarinimui su lietuvišais.

Klaipėdiečiai laukia naujo svetelio, sutiks jį su iškilmingomis ceremonijoms. Šis naujas laivas "Marieholm" moderniškam turistų susisiekimui, turi įvairiausių patogumų, statytas sulyg vėliausiu technikos išradimų, jame galės keliauti 148 keleviai, pirmo klasoj 1148 ir turistinė klasoj 34 keleviai. Jis galės vežti prekių 410 tonų; ligi šiol prekių gabenimas iš švedijos Lietuon vyko gana sunkiai, nes nebuvo šaldytuvų laivuose, kurie kursuoja tarp švedijos ir Lietuvos uostų, dabar tas trukumas bus pašalintas.

KOKI BUS PATOGUMAI KELEIVIAMS

Šis laivas turės ruimingus kambarius su karštu ir bėgančiu vandeniu, gerai įrengtas maudynes, vonias maudymosi, maudynes (Swimming Pool), du valgymai salionus — restoranus atskirai pirmo ir turistų klasai; promenade deck didelis ir gražus; atviram ore prie promenade deck salionas-cafe, baras su visokiais gėrymais; turi taipgi įrengimus sportui žaismams ir įvairioms pramogoms, šokiams, koncertams, etc.

Laive "Marieholm" bus įrengtas moderniškausias rusies radio aparatas ir radio-kompasas kelevių malonumui; kelevių patogumui ir pasilinksminimui bus įrengtas radiogarsiakalbis ir garmafonas. Žodžiu sakant, dabar kelionė keleviams tarp švedijos ir Lietuvos bus greitas ir malonus susisieikimas, tiktai 25 valandas iš Stockholmo į Klaipėdą užims. Galimas daiktas, kad lietuvių tankiai aplankys švedų sostinę Stockholmą ir švedai aplankys Lietuvą, jos uosta Klaipėdą ir laikinąją sostinę Kauną.

AMERIKOS LIETUVIAMS PATARIMAS

Šią vasarą labai daug lietuvių keliaus Lietuon, keletas ekskursijų ir šiaip pavieniai. Be abejonės, kad Amerikos-švedų linijos laivais daugiausia lietuvių keliaus, nes patogiausia kelionė. Tarp Amerikos ir Lietuvos švedų-Amerikos linijos laivai kursuoja tankiai, be persėdimo lietuviai gali atlikti visą kelionę; važiuodami švedų-Amerikos laivais, gali sutaupyti pinigų už visas, kurios reikalingos važiuojant per kitas šalis kitų kompanijų laivais. Ta-

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Is New Yorko į KLAIPĖDĄ Per Gothenburgą GREITA KELIONĖ į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

Didelė Ekskursija

Rengiamo Liet. L. A. Sąj. Amerikoje Moderniško baltu motorlaiviu "GRIPSHOLM" Išplaukia iš New Yorko

Liepos (July) 3 d., 1934

Kiti išplaukimai: Drottningholm, ... Birželio 12 Drottningholm, ... Liepos 17 Gripsholm, ... Liepos 25 Kungsholm, ... Rugpjūčio 18

Kreipkitės į vietinį agentą, arba: SWEDISH AMERICAN LINE 10 STATE ST., BOSTON, MASS. 21 STATE ST. NEW YORK, N. K.

tai patartina, kad Amerikos lietuvių pasirinktų švedų-Amerikos linijos laivus savo kelionei, kas bus palengvinimu jiems daugeliu atžvilgiu, nereikės iš laivo išlipti svetimam krašte, kur sunku susikalbėt su nesuprantama svetima kalba kalbančiais vokiečiais, francuzais ar kitais, tai viena. Antra, nereikės iš laivo išlipti keliauti geležinkeliais ir vasaros karščiu metu prakaizuoti.

Greta to, mums lietuviams svarbu ir tas, kad švedų-Amerikos laivai atveždami lietuvius į jų kraštą, jųjų savąjį uosta Klaipėdą, padaugina mūsų uosto kelevių tranzitinį skaičių, užmoka uostui nemažą sumą pinigų už aptarnavimą, kas teikia Lietuvai ir uostui garbę ir naudą, kelia Klaipėdos uosto presatyžą. O juk lietuvis patrijos negali nesidomėti savo uostu, ju pareiga remti savo vienintelį uosta ir kelti jo garbę. O tą galima padaryti tiktai švedų-Amerikos laivais keliaujant, kurie yra geriausi ir jais kelionė malniausia.

KITAS PATARIMAS AMERIKOS LIETUVIAMS

Švedų-Amerikos laivais keliaujant be jokių sunkenybių su visai maža suma ekstra išlaidų galima pamatyti švedijos sostinę Stockholmą, bene gražiausią ir moderniausią iš senų Europos miestų, kuris yra vadinaamas "Venice of the North", (Šiaurės Venecija). Aplankius švedijos gražiąją sostinę, pasivažinėjus po Stockholmą, kuris stovi jungiams tiltais ant salų ir salelių slaubiamas iš visų pusių gražiųjų ežerų (skaityk The Geographic "The Venice of the North") galima parsivešt namo gražiausių išpuodžių.

Stockholmas, tai didžiausias ir gražiausias šiaurės Europos miestas. Vasaros laiku švedijoje, Stockholme naktis visai trumpa, galima sakyti, vos tiktai prietemsta ir vėl švinta dienele. Lietuviams verta susipažinti su kaimynais švedais, kultūringais ir svietingais, mums labai palankiais. Iš Gothenburgo uosto į Stockholmą tiktai 6 valandų kelionė. Įdomaujanti ir Lietuon besirengianti Amerikos lietuvių gali gauti pilnas informacijas savo prigimtoj kalboj švedų-Amerikos laivų linijos lietuvių skyrių 21 State St., New Yorke, arba, pas lietuvius laivakorėjų agentus savo gyvenamose miestuose. Švedų-Amerikos laivų linija lietuvių patogumui išlaiko lietuvių informacijų biurą, kurio vedėju yra p. Vladas Mučinskas, jis kiekvienam savo tautiečiui mielai patarnauja.

Trumpiausia Lietuvos Istorija Tik 25 centai

Visų trumpiausia Lietuvos Istorija yra parašęs buvęs "Vienybės" redaktorius, dabartinis Lietuvių Radio programos vedėjas New Yorke, Jonas Valaitis. Ta Istorija parašyta 1933 metais ir parduvinėta po 25 centus. Jos jau maža beliko neišparduotos, gi ją dabar parduodam tik po 25 centus. Taigi, kiekvienas lietuvis ją įsigykite. Ją perskaitysite per pusvalandį. Kadangi ji labai aiškiai parašyta, per tą laiką patirsite svarbiausius Lietuvos įvykius. Taipink pinigų už laiką!

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Laura Šlapelienė

UŽBURTOJI KARALAITĖ

I DALIS

AUTORĖS ŽODIS

Gyvename laikotarpi, kada visos tautos stiprina leisti ir neleistinai budais savo tautybę ir deda ją į visuomeninio gyvenimo santvarkos pagrindą. Musų laikais visų valstybių mokyklos vedamos net perdėta tautinė dvasioj.

Visų kraštų istorijos ryškiausiai tautiškai nušviečiamos. Visai nesivaržoma, kad toks istorijos nušvietimas pasiekiamas istorinės tiesos sąskaiton.

Aktyvaizdoj šių dienų visų kraštų akiplėšiško nacionalizmo ir mums laikas jau liautis prieš visus kaimynus tupėti, žemai galvas lenkti ir norėti nuolaidumui laimėti kovą.

Tos nuomonės besilaikant, buvo parašyta ši pasakėlė. Ją stambiai brožuais ir ryškiais spalvomis atpasakota, visai neapsilenkiant su istorine tiesa, keletas musų istorijos puslapių apie artimiausių kaimynų santykius su mumis praeity.

Matant praeitį tikroį šviesoj, suprantamesnė bus mūsų dabartis ir tikresnė ateitis.

Senų senovėje gyveno graži, jauna karalaitė. Ji buvo vienų viena stiprioje pilyje. Ta pilis stovėjo aukštai kalne, kur plačiai į visas puses galima buvo matyti derlingas ir ramus karalaitės kraštas.

Visi kaimyninių kraštų karaliai tarp savęs kalbėjo apie negirdėtą karalaitės dailumą ir grakštumą ir visi norėjo ją pamatyti. Bet sklido gandai, kad karalaitė esanti užburta ir niekuomet nesusilauksianti, nors ir labai laukianti, kad kas ją pamiltų ir tuo išvadotų nuo burtų. Girdi... ji esanti taip nuliudusi ir išsiilgusi, kad net pats dangus gailės ir, iurėdamas į jos grožį ir jos liudėsį, verkiąs ir nuolatos laistąs ašaromis jos kraštą. Taip kalbėjo apie tą karalaitę kaimynai karaliai ir todėl praminė ją "Lietuva".

Iš tiesų, kaip jai nebūti liudnai. Ji buvo jaunutė, begalo graži, ir visada vienų viena, be jokio draugo, be bičiulio. Nors pily gyveno burys senų kareivių ir keletas patarėjų, tačiau jie jai buvo tolimi ir svetimi: ji buvo užburta ir jos liudėsį jiems buvo nesuprantamas.

— "Karalaitė" — siulė jai kartais dvariškaiai — "keliaukime pas kaimynus, pašoksi, pasilinksminsi su jaunais karalaitėmis, ten išblaškysi savo liudėsį"... Bet ji visada trumpai jiems atsakydavo.

— "Ne man šokti, ne man linksminis", — ir nuliudusi nusigrėždavo nuo jų.

Dažnai, labai dažnai ji, palikus savo tarnus ir patarėjus, viena pati lįdavo į savo pilies aukščiausią bokštą, kur ilgas valandas išstovėdavo žvalgydamasi po savo mylimą kraštą. Bežiurėdama į tyrus laukus, kalnelius, miškus ir ramiai, tyliai srovenančius upelius, gerėjosi ji savo krašto grožiu. Koks mielas jai buvo kiekvienas reginėlis. Čia gyvuliai kalvoje ganosi, toliau lapuotas miškelis vėjo pučiamas palengvėle liubuoją, o dar toliau rimtas tamsus pušynas, tarytum niurus sargas sergsti laukus. Tačiau, tai šian tai ten išblaškytos snaudžia medinės trobelės, iš kurių dumtraukių pamažėle į padangas kyba balti dumai. Tą tylą drumščia tiktai veršėliai ir kitų paukštelių malonus čiulbėsų.

— "Kaip čia ramu, miela ir gražu", tarė tyliai karalaitė. "Kas tikėtų, kad aš, to viso valdovė, esu tokia liudna ir taip šlėgia man širdį. Kas mane iš šitų burtų išvaduos, kas-gi mane pamils ir pabučiuos?" Taip kalbėdama, griaudžiomis ašaromis apspildavo, Karalaitė Lietuva.

Saulėtas dangus, matydamas jos liudėsį, pritardamas jai, apsiniaukdavo, pasidarydavo rustus, sudundėdavo ir trinktelėdavo perkunas. Vienas, antras auksinis žaibas perskrozdavo debes ir, iš gailėsčio aptemęs visas dangus, liedavo gailias ašaras.

Kol Lietuva liudėjo, tol ir dangus draugė su ją verkė. Bet Lietuvos žemelė, matydama savo valdovę, tokią nuliudusią visai stengėsi ju palinksminti. Todėl, vasarai atėjus, užderėjus jāvams, kalnai, kalneliai, pakalnėlės ir sleniai apsidengdavo darniausiu kilimu, visi laukai pasipuošdavo tarytum auksu. Tada saulė šypojojosi visur skleisdama maloningus savo spindulius. Lietuva, tai matydama, šiek tiek užmiršdavo savo liudėsį ir, stovėdama bokšte džiaugdavo savo krašto nauju grožiu. Lengva šypsena pasirodydavo jos lūpose, ir jos skaidrus, švarus balsas pavirsdavo daina.

"Giedu dainelę, savo giesmelę apie klapatus, vargelius. Lietuvos krašto, ne taip iš rašto giedu senųjų žodelius kalnai ant kalnų, o ant jų kalnų kalnai ir maži kalneliai. Tenai Lietuva per amžius buvo. Kaip sako musų seneliai.

Vieną dieną, jai taip dainuojant, jaunas artojas, kuris arti pilies su savo jaučiais arė laukus, pastebėjo ją bokšte ir godžiai klausėsi jos balso. Jis girdėjo dar iš savo sentėvių, kiek Lietuva vargo ir liudėjo, tad dabar pamatęs ją vieną, visai vieną stovinčią bokšte, ir girdėdamas jos dainą, pasiryžo visomis jėgomis dirbti, kad žemės derlius visada ją džiugintų. Artojas, taip pat kaip ir Karalaitė, buvo jaunas ir gražus. Be to, jis buvo aukštas, stiprus, ruomingas vyras. Jis, matydamas liudinčią Karalaitę, visomis jėgomis griebėsi plūgo.

— "Šiu Šiu, Šiu", suriko savo jaučiais ir su įnirtimu arė Lietuvos žemelę, kol saulė aukštai, aukštai danguje pakilo. Tada jis pailsino savo gyvulius, pats atsigulęs ant žemės. Tačiau jis neužmigo, net neušnuodo, bet, išsiėmęs iš kišenės jo paties išsuktą iš pušelės vamzdelį ilgai ilgai dudavo. Dudavo jis apie saulę, apie miškus ir paukštečius, apie žmones, ir daug gražių, jautrių dainelių apie Karalaitę Lietuvą.

Taip budavo visada pavasarį, vasarą ir rudenio. O žiemą, kada jau pliki laukai auksu nebežibėjo ir žemė apklotą tyliai išsėjosi, jaunas artojas ir šalty retkarčiais ateidavo prie Karalaitės pilies ir duodavo jai savo daineles.

Lietuva savo bokšte visada girdėdavo tas daineles. Klausydavosi jų kiekvieno posmo ir suprasedavo, kada artojui linksma, kada jam liudna, nes jo dudelė mokėjo labai aiškiai duoduoti, tarytum, žodžiais kalbėjo.

Kas kart daugiau laiko praleisdavo Karalaitė savo bokšte, klausydama artojaus dinelių. Net dvariškaiai jau tuo susirupino ir pradėjo tartis, kas daryti, kad karalaitė šalinasi nuo visų ir daugiausia laiko praleidžia užsidariusi bokšte.

— "Reikia kviesti piršlius iš kitų šalių" — siulė vienas kitas dvariškaiai. "Gal koks karalaitis jai patiks ir gal jis pamils ją ir išvaduos nuo burtų".

Nieko nesakydami Karalaitėi, taip ir padarė jos seni patarėjai. Jie išsiuntinėjo kareivius pas kaimynų karalius, piršdami jiems "Lietuvą" per žmoną.

— "Ji jauna ir graži, jos kraštas derlingas; jos pilis sena ir stipra. Kas ją pamils?" skelbia visur Lietuvos kareiviai.

Tuomis piršlybomis susidomėjo kaimynų karaliai.

— "Važiukim, važiukim pamatyti Karalaitės Lietuvos", ryžosi tai vienas, tai kitas kaimynas.

Netrukus pasklido gandai, kad galingas karalaitis Vokietis su savo palydovais ateina pirštis.

Išgirdus tuos gandus, pati Lietuva uždengė ausis rankomis ir nenorėjo net klausytis tų kalbų.

— "Leiskite man buti savo bokšte — maldavo ji savo patarėjus. — Niekas manęs negalės atpalaiduoti nuo burtų".

Tačiau Karalaitis Vokietis, kuris buvo piktas ir išdidus, išgirdęs, jog Lietuva nenorinti jo priimti, labai išsiėdė.

— "Jei ji man priešinsis", — grąšė supykęs Vokietis — "nugriausiu jos pilį ir jėga ją paimsiu".

Netrukus išsiruošė jis kelionėn į Lietuvos kraštą, pasiimdamas su savimi begalinį skaičių kareivių ir palydovų. Visi jie buvo vienodai aprenkti, visiems kabėjo baltas kryžius ant kaklo. Jų ginklai taip pat buvo kryžium papuošti: jų kardai buvo aštrūs ir skydai stiprus. O kai jie žengė priekin, jų ginklai ir šarvai žvangėjo taip, kad iš toli buvo girdėti juos einant. Šį plieno žvangėjimą išgrido Lietuva, kad vokiečiai jau buvo arti jos krašto. Kažin kodėl jos širdis iš baimės tarytum sustingo.

Kai išėjo į savo bokštą apsidairyti aplink, ar dar nepasirodė Vokietis, ji pamatė prieš save baisy vaizdą. Negalėdama į jį žiūrėti, užsidengė rankomis ir apsisverkė.

Vaizdas buvo ištikrųjų žiaurus. Lietuvos žmonės, žinodami savo Karalaitės valią ir troškimus, pasiryžo vokiečių į jos žemę neįleisti ir kovoti su jais lig paskutinio kraujo lašo. Kovojo jie narsiai ir karžygiškai. Daug, daug vokiečių ir savųjų, kaip lapų, krito. Bet kova buvo nelygi. Lietu-

VYRŲ KOSTIUMAI
P L O S Č I A I
VIRSUTINIAI ŽIPONAI

■ IŠVALYTI
■ SUPROSYTI
■ ATNAUJINTI

Dabar →

Del Greito
Patarnavimo Pašaukit
5-5281

Centro Ofisas Dirbtuvė
73 Green g-vės Plymouth g-vės

Už tą patį Aukštos Rušies Valymo Patarnavimą, kurį reikalaujate iš musų.

FUR STORAGE

KIEKVIENAS DRABUŽIS APDRAUSTAS

ARTOJĖLIS

(Aukauja — Arėjui Vitkauskui)
J. S. Galutis

Varo vagą artojęlis,
Vos sulaukęs ryto, —
Jį pasveikinti ant kalno
Saulė išsiritė.
— Sveikas gyvas, artojęli, —
Saulė jam prašneko,
— Tu laimingas jei tau sėkla
Bert į dirvą teko.
Džiaugkis, mielas artojęli,
Nors ir vargti tenka,
Tau bedirbant sunkų darbą
Šalis paduos ranką.
Ir Tėvynė bus dėkinga
Tau už našų darbą...
Nes kas dieną prakaituodam's
Tautai krauni skarbą.

MOTINA

(Atminimui motinos Aleksandro — 1934 — B. N.)

Nėr draugų kaip kad tu,
tik šiandien suprantu,
kiek sapnų svajonių praleistų,
kiek tai vargų motinos kentėtu
mano laimei pašvestų.
Drauge mažų dienų,
lopšelyje verkėtu
ant tavo tai kelių
ir rankelių
laiminai tu
meilingu žvilgsniu. —
Pabalo skaitus plaukai
kol mane užauginai.
Nežinau, nežinau
kuom atsimokėčiau,
Draugė mano jaunystės dienų!

MEDŽIAI

Aš dainius nerandu žodžių
Del Poėmos gamtos medžių —
Šaknelių žiotis alkanos,
Čiulp krutį žemės motinos;
Visi globoj tai gamtos
Kelia žalsvas rankas artyn jos.
Medžiai puošias žaliom lasom,
Paukščių lizdais, ten vasarom,
Ir sniegui tinka ten gulėti
Audrą, lietu nor pergalėti.
Kvailiai, kaip ir aš, tveria žodžius,
Bet tiktai gamta gali tvert medžius.
Vertė Nekrašas

va turėjo daug mažiau žmonių, negu Karalaitis Vokietis buvo atsivedęs su savim.

— "Marš pirmyn" — suško piktai Karalaitis, vos ikėlęs koją Lietuvos žemėn. — "Kas tik kliudys, kirskite galvas", — įsakė jis žiauriu balsu savo kareiviams. Jie savo pono įsakymus pildė. Ilgai nelaukę, puolė Lietuvos žmones, kaip įniršę žvėrys. Žygiuodami per Lietuvos žemę, visą naikino be jokio pasigailėjimo. Gyvulius išpiovė, žmonės kankino, jų namus ir trobas degino, nuodėgulių kruvomis pavertė. Atlikę šį žiaurų darbą, linksmai ir žvaliai atjojo jie prie Karalaitės pilies ir sustojo.

— "Griaukime pilį" — suriko įsiutę kareiviai ruošdamiesi pulti.

Nuliudusi Lietuva, stovėdama savo bokšte; karališkai ramiai paklausė:

— "Kas jūs esate, kad drįstate taip daryti?"

Kareiviai pakėlė galvas ir išvydo Karalaitę. Jos grožis ir ramumas nustebino juos, tarytum užkerėti užkerėjo ir jie nurimo, nutilo. Tik vienas Karalaitis mažo ugio, nutūkęs žmogus, budamas trumparegis ir negalėdamas savo silpnomis akimis taip aukštai esančią matyti, nesistebėjo ja ir šurkščiai jai atsakė.

— "Mes esame Vokiečiai kryžiuočiai. Ar Kristaus ženkle nematai?" — užklausė jis išdidžiai.

Š V A R U M A S   **YRA MUSŲ**
OBALSIS

IR MUSŲ PAMATINIS   **T Y R U M A S**
NUSISTATYMAS YRA

Mes turime gerą vardą ir saugojamės nuo mažiausios dėmės. Tai todėl galite būti tikri, jog gaunate geriausę vertę, kada perkate pas

FEINSTEIN'S

Saulės - Šviesos K e p y k l a

98 WATER STREET, KAMPAS HARRISON
(Pirmiau Workmen's Circle" Kepykla)
TEL. DIAL 2-9811 DEL PRISTATYMO BILE KUR

REIKALAUKITE

BOWLERS ALŲ

WORCESTERIO NUOSAVAS PRODUKTAS

ALAUŠ VARYKLA NUO 1883 METŲ

Kaip Gimsta Meilė

Meilė gimsta iš simpatijos. O kaip pastaroji žmonėse atsiranda, mes nežinome ir dar ilgai gal nežinosime. Spėjama tik tai, kad didžiausias vaidmuo tame tenka asociacijoms. Vienas, kitas pažystamas veido ar budo bruožas, gražus judesys, malonus balso tembras ar stačiai keistas nuotykiškas, nepaprasta situacija, kurioje tenka mums svetimą asmenį aptikti, bet kuris mažmožis, sukelia mums simpatijos jausmą. Iš simpatijos gimsta draugystė, iš draugystės — meilė

McFarland's Radio

Taisome Visokios Rušies Radio

Gerai Naudoti Radio \$7.50
ir Virš

Tel. Dial 4-8222
801 Main g-vės—Worcester, Mass.
(Atidaryta Vakaris)

Pilnas Pasirinkimas
Crosley Šaldytuvų
Sąlygos Tokios Zemos — Tiktai
po 20c Kas Dieną

Karalaitė, išgirdus šiuos žodžius, labai nustebo, nes buvo pirmiau girdėjusi apie kryžiuočius, kad jie visur žygiuoja Kristaus vardu ir jo mokslą skelbdami. Todel giliai sujaudinta atsakė Karalaitėi.

— "Kristaus vardu, kuris tiktai meilę skelbia, jūs skerdziate, žudote žmones ir ardote jų laimę, kurią žodžiais skelbiate? Kodėl elgiatės priešingai skleidžiamam mokslui? O pagaliau, ko jūs nekviesti atkeliaavote pas mane?" — ji juos paklausė.

— "Tave jėga paimiti" — atkirto piktai Vokietis — "nors tu man visai negraži, ir tavo pilis netvirta", — jis pabaigė. Taip jis ir manė kaip kalbėjo, nes, budamas trumparegis, toliau savo nosies negalėjo matyti, ir nieku budu negalėjo pastebėti Lietuvos skaistumo ir gražumo.

— "Atgal" — suriko nepatenkintu balsu savo kareiviams.

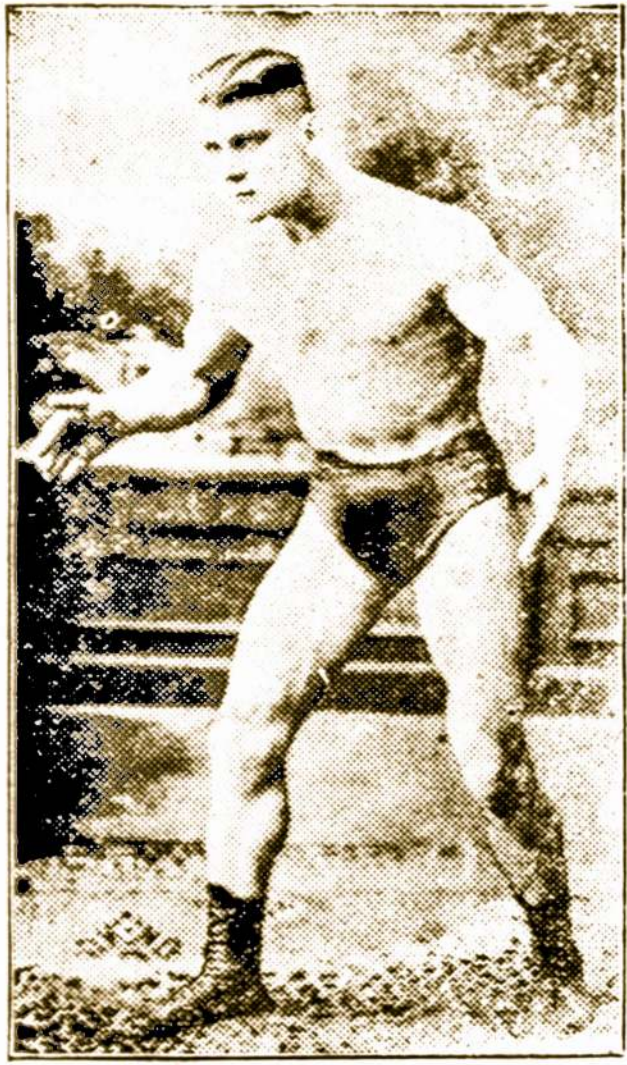
Su dideliu triukšmu ir ginklų žvangėjimu iškeliavo Karalaitis Vokietis su savo kryžiuočiais iš Lietuvos krašto, palikdamas užpakaly savęs arklų sutryptus laukus, pavertus dirvonais kraujo klanus ir griuvėsius.

Karalaitėi Lietuvai, visa taip matant, taip graudu pasidarė, kad ji apalpo ir krito kaip negyva, ant akmeninių grindų savo bokšte.

(Daugiau bus)

Vietos žinios

JUOZAS M. ŠIMKUS

Juozas M. Šimkus Palaidotas

Juozas Šimkus, 38 metų ristikas, kurs mirė pereiną ketvirtadienį Polyclinic ligoninėje, New Yorke, buvo palaidotas pirmadienį birželio 4-tą dieną. Laidotuvis įvyko iš jo sesers Amelijos Katkauskienės namų, 374 Millbury gatvės, po pietų, antrą valandą į Vilties Kaplyną. Karstą nešė sekantieji: Karolis Požela, John Malmberg, Juozas Jansa, Louis Allaire, Archie Golembeski, John McGrath. Laidotuvių apeigose ėmė dalyvumą S. Bakanauskas, Julius Bobina, K. Menkelioniūtė, M. Meškienė. Juozas Šimkus buvo žymus ristikas ir geras lietuvis patriotas. Jisai buvo gausus aukotojas Lietuvos reikalams ypač suteikė didelę auką Ambulansui, kuri Worcesterio lietuvių padovanų sužeistiesiems Lietuvos kariuomenės kovoje už Lietuvos Liuosybę. Juozas Šimkus rito-se visuose dideliuose miestuose pasaulyje, buvo aplankyt ir savo gimtinę šalį — Lietuvą. Liepos mėnesio antrą dieną, 1928 metuose Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona apdovanojo Juozą Šimkų dešimties metų Lietuvos nepriklausomybės sukurtuvėms paminėti jubiliejinu medaliu.

Karolis Požela, Pasaulinis Ristikas, Lankėsi Worcesterį

Karolis Požela, skaitlingų laurų laimėtojas ristikų sporte, lankėsi Worcesterį, pirmadienį ir antradienį imti dalyvumą Juozo Šimkaus laidotuvisė, kartu su promotoriumi John McGrath ir kitais žymiais sporto asmenimis.

Karolis Požela dažnai suėdavo su Šimkumi, tai geriausia žinojo kur jo draugas turėjo rungtynes ir kada nelaimė įvyko. Karolis Požela pasakojo, kad gegužės 22-tą Šimkus rito-si New Havene ir tada jam

baisiai galvą sužeidė. Pas-kui Šimkus už keturių dienų rito-si Richmond, Virginijoje. Lai-ke ristikų norėjo atsisakyti iš priežasties didelio skausmo, tai "referee" pavadino jį apga-viku. Požela labai smerkia to-kį sprendimą, kurs negali su-prasti kada žmogaus gyvybę pa-vojuje. Sugrįžęs New Yorkan, Šimkus kalbėjosi su Vincu Bar-tušiu, pirmadienį, geg. 28. Skun-dėsi, kad neapsakomai skauda sprandą ir galvą, kad skausmas eina nuo galvos į sprandą. Šim-kui reikėjo ristikis gegužės 30-tą dieną, Utica, N. Y., bet jį vie-tą atvyko Jim Bruce. Požela rito-si tą patį vakarą, Utica, N. Y., ir kalbėjosi su Bruce apie Šimkų. Tada Požela sužinojo, kad Šimkus mirė. Gegužės 31-mą dieną Požela kalbėjosi su graboriumi, kurs sakė, kad buvo atidavę galvą ir rado, kad buvo užjęs kraujas ant smegenų.

Šimkus buvo geras žmogus, aukštos klasos žmogus, doras ir mandagus. Jisai buvo tikras draugas Poželai ir su juo daug kartų treniruodavosi. Niekuo-met neatsisakydavo su Požela treniruotis.

Tai tikri faktai apie drutuolio Juozo Šimkaus nelaimę, kaip pranešė pats Karolis Požela.

Pranas Zagunis Laimėjo \$2570.

Pranas Zagunis penkių vaikų tėvas laimėjo laimingą Airijos lenktynių bilietą kurs turi apie \$2570. vertės. Pranas Zagunis, nuo 2 Blodgett Place, turėjo daug nelaimių per paskutiniuo-sius penkis metus, taigi dirbo tiktai tris denas į savaitę. Jei-gu jisai būtų pardavęs tikieta, tai jis būtų gavęs \$5000., gi jei-gu būtų pardavęs pusę, tai būtų gavęs \$3885, bet dabar jo bi-lietas yra vertas \$2570. Jo žmo-na Anastazija Zagunienė, buvo labai susirūpinusi, kiek galuti-nai bus bilietas vertas.

Įvyks Kita Gegužinė

Pereiną sekmadienį, birželio 3-čia, įvyks "Aušrelės" dainos draugijos gegužinė, Kazimiero Steivio ukyje, So. Barre, Mass. Kadangi diena buvo tokia prasta, tai rengėjai nežinojo ar rengt gegužinę ar atidėti iki sekančio sekmadienio, nes skelb-dami apie gegužinę pažymėjo, kad jeigu lytu, tai gegužinė į-vyks kitą sekmadienį. Vienok 4-tą dieną nė nelijo, nė nebuvo saulėta, tai manydami, kad žmo-nių vistic atsilankys, tai nuta-rė važiuoti. Tiesa, vėliau po-pie-tų suvažiuo nemažai žmonių. Darbininkai stengėsi kuo geriausiai žmones užgandėnt. Bu-vo pažymėta, kad choras padai-nuos dainų, bet, kad toks buvo šaltas oras, tai nebuvo upo. Todėl, gerbiamieji, atspirašome. Aušrelė tuojaus po gegužinę tu-rėjo susirinkimą ir apkalbėjus apie reikalą, nutarė surengti ki-tą gegužinę. J. Dirvelis, choro vedėjas pasizadėjo išmokyti gra-žių dainų, palinksminant atsilan-kusius.

Dabar "Aušrelės" draugijos nariai darbuojasi vėl išnaujo,

kad galėtų surengt pasekmingą gegužinę. Atspirašome už visus trukumus, kurie buvo paskuti-niame parengime, bet prižadam, kad parengimas bus daug pa-sekmingesnis kitą kartą. Tė-mykite, kada bus mūsų sekantis išvažiavimas, o mes stengsi-mės kuo geriausiai atitaisyti klaidas. Korespondentas

Didžiausias Muzikantų Piknikas

Rengia Bludžiaus muzikantai. Įvyks sekmadienį, 10-tą birželio (June) 1934 m. Piknikas prasidės kaip 1:00 po pietų Dau-gėlos sode, Shrewsbury, Mass. Įžanga visiems dykai.

Programas bus geras. Grajis benas ir dainininkai. Šokiai tę-sis iki vėlumos nakties. Vieta yra labai graži, galėsit linksmai laiką praleisti. Bus ko tik no-rėsit. Kviečia visus atsilankyti.

Kelrodys: — Vaziuokite pro Leikas ir laikykitės ant didžiojo Bostono kelio. Vaziuodami da-bokit gatvių užrašus ir kaip da-važiuosit South St., sukities po dešine. Vaziuokite čia koliai pervaziuosite kitą kelią ir tuomet busit ant Green gatvės — antra uke po kaire. Rengėjai

Požela Nugalėjo Vokietį Stahl

Pereiną savaitę penktadienio vakare Industrial budinke, Nick Lutze bandė atimt nuo Ed Don George pasaulinės ristikų pergalės diržą, bet pasiėmė 90 mi-nutų nustatyto laiko, išėjo į-giomis.

Lietuvis Karolis Požela jau trečiu sykiiu čia rito-si išėilės ir nesuranda sau tinkamo open-to. Šį sykį jis turėjo vieną iš vokiečių parinktą ažuolą Rich-ard Stahl, bet jį 17 minutų laiko vokiečių ažuolas gulėjo ant matraso kaip pakirstas.

Sekandį savaitę, trečiadienį, 13-tą birželio, Industriame bu-dinke (Fairgrounds) Požela tu-rės gana smarkų ir daug pasi-žymėjusį ristiką Frank Kolma-ną. Poželai paritus Kolma-ną gal teks susidurt su pasauli-nu ristikų pergalės čempijonu. Iki šiol, Požela savo pozici-ją su jam pateiktais oponentais lengvai atlaikė. Ir jei jam taip ir ant toliau seksis apsidirbt su jam pateiktais ristikais, tai rei-kia tikėt, kad netrukus McGrathui ristikų promotoriui pri-truks oponentų del lietuviu ant Worcesterio ristikų arenos.

Taipgi šiose ristikynėse dalyvavo ir kitas lietuvis Juozas Komar-s, kuris kadaise nešiojo pir-maolinių ristikų vardą, bet dabar jį Hans Kampfer permetė į 15 minutų laiko.

Paskutinė pora šiose ristikynė-se susidėjo iš Jimmy Wallis, Sv. Kryžiaus sportininko ir Jim Kendrick, Hartfordiečio, pasta-rasis pralaimėjo ristikynės į 10 minutų.

Prieš svarbiausią ristikų porą apie 2000 žiurovų sustojo ant tylos vienos minutės laiko, kad atiduot pagarbą buvusiam Wor-cesterio ristikui Juozui Šimkui, kuris pereiną savaitę New Yor-ke gegužinėje bus daug žvaizdu-mas. Juozas Šimkus buvo pasižymėjęs lietuvis risti-kas, kuriam teko nekartą susi-durt su sau nelygiais ristikais ir juos nugalt. Jis buvo įsigi-jęs lengvai sunkiausvorio pa-saulinio čempijono pergalės ženklą. Rep.

Gegužinė, Worcesterio Pietinėje Daly

Aušros Vartų Draugija ren-gia gegužinę, sekmadienį, birželio 10-tą, prie bažnyčios. Šioje gegužinėje bus daug žvaizdu-mas, todėl kviečiam visus, jaunus ir senus, kuo skaitlingiausiai atsilankyti. Kas tik ateis, bus neap-vilti, bet praleis laiką kuo links-miausiai. Gegužinė bus parapij-os naudai. A. N.

Piknikas

SLA. 57-ta kuopa buvo parengs savo pikniką ant Maironio parko. Bet kadangi diena buvo šalta ir lietinga, tai publikos ne-perdaugiausiai susirinko. Išlai-das padėngs, mažai pelno liks.

Pranešimas

Šiuomi pranešam visiems mu-sų kostumeriams, kad paskuti-nėmis dienomis atėjo apie 200 lietuviškų Kolumbija Rekordų visokių rušių ir naujausiai įdai-nuotų. Todėl pasiskubinkit atsilankyti į Amerikos Lietuvis knygyną, kad įsigyt naujausiu lietuviškų melodijų rekordų. Am. Lietuvis Adm.

Trumpos Žinutės

Moterių Sa-gos 5-ta kp. laikė savo mėnesinį susirinkimą 4-tą dieną Birželio. Pirm. M. Urmo-nienė atidarė susirinkimą su malda prisiminimui ir apgalės-tavimui gerb. narės A. A. Adėlės Giraitės.

Paskui buvo nutarta surengt dieną Birželio, Maironio darže, Worcester, Mass. Į išvažiavimą bus pakviesta dvi orchestros, viena salėje del šokių po pietų ir vakare, gi antra publikai pasi-linksminant — lauke.

Užkvietimai. Gauta užkvieti-mas prisidėti su darbu prie Lie-tuvių Dienos, 4-tą dieną Liepos, Thompson, Conn. Išrinkta burs darbininkų, kurios malonei apsi-ėmė.

Vakarienė. Išrinkta komisijon parapijos vakarienės surengi-mui: O. Bruožienė, A. Roglienė, M. Ulevičienė, žiurinskienė, ir M. Vaitekuniene.

Deligates. Sekandis narės iš-rinktos dalyvauti apskričio suva-žavime 24-tą d. Birželio, Athol, Mass.: A. Roglienė, M. Ulevičie-nė V. Seniauskienė, M. Ščiukienė, A. Liutkienė. Kuopa pagėdauja, jei katrom galima, kad prisidėtų prie dalyvavimo. Rep.

Klaidos Atitaisymas

Švento Jurgio draugystė ren-gia išvažiavimą Maironio Parke, ne 4-tą dieną Liepos, bet pirmą dieną Liepos (1-st of July). Bus platus programos su dainomis keetas chorų dainuos, bus ir ki-tokių įvairenybių.

Draugija kviečia visus ruoštis ir dalyvauti mūsų išvažiavime-piknike. V. K.

Piknikas

Didelis metinis piknikas Šv. Liudviko Draugijos įvyks sekma dieny, Birželio 10, 1934, ant Maironio Parko. Piknikas bus su programu. Bus muzikantai iš trijų rėdybų: Vilniaus, Kauno ir Suvalkų. Piknikas prasidės tuoj po pietų ir tęsis iki 12-tos vakare. Bus Linksmas Jonas, kuris padainuos senoviškas ir šios galdynės daineles. Bus Worcesterio alučio ir iš Lietuvos pargabentos degtinės. Žodžiu sakant, bus visko valgyti ir gert ko tik širdis panorės. Taipgi, visi Worcesteriečiai ir aplinkinių miestie-liu lietuviu ir lietuviuaitės bukit visi ir visos ant pikniko, o mes užtikrinam, kad busit visi pa-tenkinti. J. Degesiuas, Koresp.

Worcesterio Vyčiai Buvo Išvykę į Bostoną

Lietuvos Vyčių Naujos Angli-jos apskrities seimas įvyko sek-madienį, gegužės 27-tą, So. Bos-tone, antrą valandą po-pietų. Daug atstovų suvažiuo iš visos Naujos Anglijos Vyčių kuopu, nes buvo metinis suvažiavimas.

Laikė seimo buvo apsvarstyta svarbių klausymų. Juozas Lei-kus buvo išrinktas atstovaut apskritį Jubiliejiniame Seime, kurs įvyks Brooklyne, rugpjūčio 8, 9 ir 10 dienomis. Euvo iš-rinkta N. A. Vyčių apskrities nauja valdyba sekančiai: Vincas Kereišis, L. V. 26-tos kuopos, pirmininkas; Pranas Tamošiu-nas, Athol, Mass., vice-pirmi-ninkas; Feliksas Puzara, izdi-nininkas; panelė Elmyra Antanėlis, raštininkė.

Apskrities seimui buvo pa-siūsta pasveikinimai nuo kun. Puidoko, Dvasios Vado iš West-field, Mass. ir kun. S Vembre, iš Worcesterio.

Kun. J. Bakanas pradėjo sei-mo sesiją su malda ir kun. Ur-banavičius baigė seimo sesiją su malda. Seimas baigėsi 6-tą valandą vakare tuojaus po sei-mo. Užsibaigus seimui buvo parengta vakarienė su muzika ir šokiais, kurie tęsėsi iki 10-tos valandos vakaro. J. Bažinskas

Svarbus Moterų Piliiečių Susirinkimas

Moterų Piliiečių klubo susi-rinkimas įvyks antradienį, birželio 12-tą, kada bus duodama paskaita apie Sveikatą. Panelė Ona Pauliukoniūtė, kuri yra už-baigus kursų Miesto Ligoninė-je su pasižymėjimais duos pas-kaitą apie Sveikatą. Yra vi-soms moterims ir merginoms svarbu žinoti kaip užlaikyti sa-vo sveikatą. Visos Worcesterio lietuviuaitės yra kviečiamos atsilankyti ir pasiklausti. Nepra-leiskite tokios progos, bet atsilankykite skaitlingai paklausti

ŠEIMYNOMS PASKOLOS

IKI \$300.00

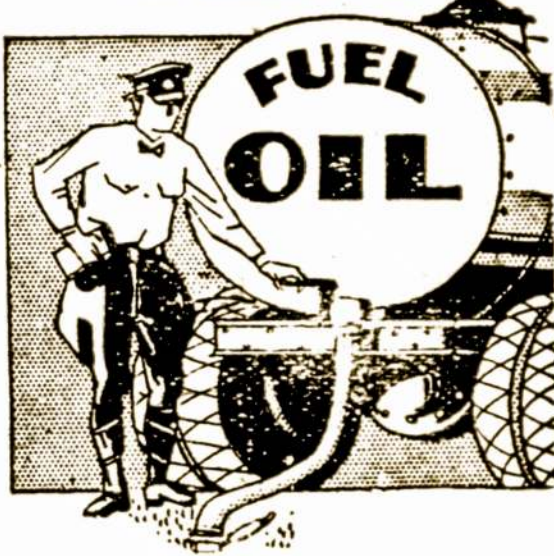
MĖNESINĖS MOKESTYS, KURIOS YRA LENGVA UZMOKĖTI
\$5.00 Kas Mėnesį Užmoka \$100.
\$10.00 Kas Mėnesį Užmoka \$200.
\$15.00 Kas Mėnesį Užmoka \$300.

TEISETAS NUOSIMTIS TIKTAI UZ NEMOKETUS BALANSUS

Charakteris ir Galimybė Mokėti yra Svarbiausi Reikalavimai

544 NEW METHOD TELEFONAS
MAIN GATVĖS Leidimas 210 LOANS 5-3181

Hi-Test Range & FUEL OIL

Millbury St. Coal & Ice COMPANY

Tel. Dial 2-7387 — Dial 3-3631

Visokios Rušies Angliai NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI IR MĖLYNIEJI ANGLIAI, MUSŲ SPECIALISKUMAS

Aukštos Rušies Aliejus Pečiams ir Kurui

JONAS KIELA

441 Millbury St., Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4233

F. A. Vaišnora, M. D.

(VEIKSNER) LIETUVIS GYDYTOJAS

OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos
ir nuo 6—8 vakare
(Sekmdieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810

96 Vernon G-vės, Worcesterį

MESSIER'S DINER

Pabandykit Pas Mus Sykį Paval-gyt ir Pasisvečiuot Naujai Įren-gtuose Budelėse.

49 Millbury Gatvės

PETER BROS.

Apyvalainos ANGLYS MALKOS
Anglys KOKSAI LENTOS
Medinės ALIEJUS KURUI — PECIAMS
Anglys PECIUOKAMS

Geresnis šildymas Už Pigesnę Kainą

161 WASHINGTON ST.

Tel. 3-7247

T. J. COONEY CO

PARINKTI IR IMPORTUOTI
Vynas — Degtinė — Alus
Pristatymas ir Patarnavimas už
Dyką

Neskaitome už Alaus Dėžes

MES KALBAM LIETUVISKAI

Tel. Dial 2-9960

82 Millbury St. — Worcesterį

VILIAMAS IR ADOLFAS ČESNAI

90 Millbury Gatvės

Worcester, Mass.

Čia gausit išsigert impor-tuotų gėrymų

LIETUVISKAS Restorantas

Čia galima gaut

LIETUVIŠKŲ DEŠRŲ

Keptų ant šiaudų

KEPTŲ KARVELIŲ

ir RUZVELTO ALAUS

Priima Svečius kas diena

Trumbull Sq. Lunch

154 Franklin Street

Dial 2-9527 Res. 3-7432

JONAS DABRILA, savininkas

NAUJI IR VARTOTI PIANAI PARDAVIMUI

Parduodu naujus ar naudotus pianus už pigiausias kainas — \$15. ir aukščiau — lengvos išmokėji-mo sąlygos.

Stanley C. Brennan

Worcester Storage

88 Pleasant gatvės — Tel. 4-5319

Worcester, Mass.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS

Vienintėlis Lietuvių Graborius
Worcesterį

Patarnauju laidotuviem ir išrand-voju automobilius įvairiems reika-lams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898

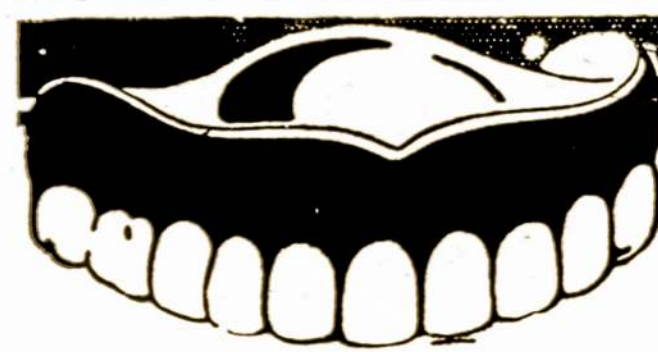
340 HARDING STREET

AUKŠTOS RUŠIES DENTISTIKA

Proga Pratęsta

DR. SHAWMUT SAKO:
Pagal prašymą gautu nuo daug žmonių Worcesterį ir Worcesterio apskrityje — tie kurie negalėjo pasinaudoti nepaprastomis kainomis kurias mes siūlėme gegužės mėnesio, mes pratęsiame šią progą TIK-TAI Trumpam Laikui.

Be Skausmo Ištraukimai SU GESU ARBA UZSALDYMU 50c

PAPRASTAI \$75. "SHAWLITE"

PADIRBTI DANTYS

ŠI MĖNESI \$36.50

TIKTAI 36

Naturališkiausiai atrodanti dan-tys mūsų Laboratorijoje. Gvan-tuoti Nepagendantai.

Paprastai \$30. PADIRBTI DANTYS \$13.50

Dabar 13

Paprastai \$40. PADIRBTI DANTYS \$17.50

PAPRASTAI \$8. KARUNĖLĖS IR TILTELIAI — \$4.00 IKI \$5.00

UZPILIMAI \$1.00 VIRŠ

DR. SHAWMUT, DENTIST, Inc.

536A MAIN STREET

Kasdien — Nuo 9-tos valandos ryto iki 6-tos valandos vakaro

Pirmadienį — nuo 9-tos valandos ryto iki 8-tos valandos vakaro

TEL. DIAL 2-6810 — SLAUGE PAGELBININKE

BROCKTONE OFISAS — 172 MAIN GATVĖS